

ÅRSRAPPORT 2015

TAFJORD – MED ENERGI FOR FREMTIDEN

2015 har vært et erkjennelses år for alle i TAFJORD, og det store året for å forberede ytterligere omstilling. Vi har bak oss mange gode år med knapphet på energi og høye priser, der fokus på vekst og investering har ligget i ryggmargen på samtlige av oss. Overgangen til dagens situasjon med energi i overflod og påfølgende lave priser, har gjort noe med oss. Vi har forstått at det er helt nye tider som gjelder for konsernet.

ERIK ESPESET
konsernsjef i TAFJORD

TAFJORD har sin største inntjening fra salg av fornybar vannkraft. Kraftprisen er nå nede på samme nivå som vi hadde for 15 år siden, men kostnadene våre har vokst jevnt med den generelle prisstigningen.

Den lave prisen på fornybar energi har gitt oss helt nye utfordringer og forbedret lønnsomhet gjennom lavere kostnader vil være hovedfokus for alle i 2016. Videre vil vi konsentrere oss om å få mest mulig økte inntekter ut av de små investeringsmidlene som blir tilgjengelige. Vi ser også rundt oss at hele næringslivet på Sunnmøre er sterkt preget av den reduserte aktiviteten som lavere olje- og energipriser har ført til.

Styret vedtok i desember 2015 en tiltakspakke for kostnadsreduksjoner. Når effekten av denne er tatt ut i løpet av 2016, har vi estimert at dette vil gi rundt 25 millioner kroner i reduserte kostnader for konsernet. Dessverre innebærer tiltakspakken også ufrivillige bemanningsreduksjoner. Vi vil gjennomføre disse prosessene på en god måte og i samråd med tillitsvalgte, og bidra der vi kan til at de berørte raskt kommer seg i nytt arbeid.

Jeg er stolt av å se hvor godt medarbeiderne i TAFJORD har bidratt til effektivisering av konsernet i 2015. Vi har gjennomført en vellykket oppgradering av IFS, som er forretningsstyringssystemet (ERP-System) vårt, dette året. Dette vil gi vesentlig forbedring av våre interne prosesser. Vi har også gjennomført et godt innkjøpsprosjekt som så langt har gitt 5 millioner kroner i årlige besparelser. Den gode jobben med IFS og med innkjøp vil fortsette i 2016 - og gi ytterligere forbedring.

Vi har som intern målsetting at TAFJORD skal ha et årsresultat på minimum 100 millioner kroner etter skatt. Dette kan høres urealistisk ut for noen, sett i lys av de forventet lave energiprisene de kommende årene. Jeg mener likevel at dette vil vi kunne oppnå når vi virkelig får opp inntjeningen innen alle våre forretningsområder. Både Energigjenvinning og Telekom viser god inntjeningsvekst. I tillegg kjører vi mange gode prosesser der våre medarbeidere er aktivt engasjerte for å redusere kostnader. Jeg er overbevist om at vi vil greie dette sammen.

Interne omstillinger og prosjekter for å skape en enda mer kostnadseffektiv drift, preget 2015. Vi er godt i gang, men vet at vi kontinuerlig endring må til for å sikre økt lønnsomhet i årene som kommer.

Vi eier og drifter åtte kraftverk i Norddal kommune, to i Stranda kommune og ett i Stordal kommune. I tillegg er vi medeier med 12% andel i Grytten Kraftverk i Rauma kommune og 21% i kraftverkene Øyberget og Framruste i Skjåk kommune. Som eier av 34% av Svelgen Kraft Holding er vi også deleier av seks kraftverk i Bremanger kommune.

Vi har energigjenvinning av restavfall til fjernvarme og varmekraft, samt distribusjon av fjernvarme i Ålesund. Fjernvarmenettet strekker seg fra Fremmerholen i øst til Steinvågsundet i vest.

Vi har om lag 42.500 strømkunder i Møre og Romsdal, både bedrifter og private husstander.

Vi leverer fiberbaserte bredbåndstjenester til 16.600 kunder i Møre og Romsdal. Utbygging av fiberinfrastruktur gjennomføres både i egen regi og i samarbeid med andre e-verk.

Vi eier 53,7% av Mørenett, som er ett av landets største nettselskaper. Selskapet er eier av sentralnettet (132 kV via Kjelbotn) fra Giskemo til Tresfjord og regionalnettet på søre og nordre Sunnmøre. Mørenett eier, bygger og vedlikeholder i tillegg distribusjonsnettet i 12 kommuner på Sunnmøre og deler av Nordfjord og sørger for lys og varme til 62.000 kunder.

Vår forretningsidé

TAFJORD skal på forretningsmessig grunnlag drive virksomhet innen produksjon og salg av miljøvennlig energi i form av strøm og fjernvarme, samt infrastruktur for energi, telekommunikasjon og avfallsbehandling.

TAFJORD kan også engasjere seg i virksomhet med naturlig tilknytning til kjerneaktiviteten hvor man har komparative fortrinn.

- Den 20. januar var det offisiell åpning av ladestasjon for elbiler i Valldal. TAFJORD står som eier av stasjonen, som driftes av Grønn Kontakt.
- I januar startet vi ombygging og oppgradering av ovn 1 ved energigjenvinningsanlegget. Dette for å tilfredsstille myndighetenes krav om at avfallet skal ha minst to sekunders oppholdstid i temperatur på minst 850 °C.
- Arbeidet med å få på plass et nytt renseanlegg ved energigjenvinningsanlegget startet i slutten av januar. Det nye våtrenseanlegget ble tatt i bruk i juli.
- I mars arrangerte vi skidag for kundene våre. Snø, ski og TAFJORD var en glitrende kombinasjon i strålende sol på Fjellsetra.
- I perioden april-mai gjennomførte vi ombygging av 132 kV samleskinnen i kraftstasjonen Tafjord 4. Dette for å oppnå sikrere drift.
- I slutten av april møttes deltakerne i forskningsprosjektet PROMAC til kick-off i Ålesund. Her var det utnyttelse av tang og tare som stod på dagsorden. Overskuddsvarme fra energigjenvinningsanlegget vurderes som en mulig kilde for tørking av råstoffet.
- I Mørenett legges forholdene til rette for innføring av AMS innen 1. januar 2019. I mai inngikk de 11 samarbeidende selskapene i Smart Strøm Nordvest kontrakt med leverandør av strømmålere og kommunikasjonssystem.
- I løpet av våren flyttet vi om lag 200 m³ masse fra inntaket til kraftstasjonen Tafjord 7 i Fagerbotn. Dette for å forhindre at sand og finmasse kommer inn i vannveien – og i maskinen.
- Arbeidet med å etablere en ringledning for fjernvarme fra Lerstad til sykehuset startet i mai.
- Ny avtale om avfallshåndtering ble signert med ÅRIM i mai. Avtalen innebærer leveranse av 5.000 tonn avfall årlig – fra kommunene Giske, Sandøy, Vestnes og Sykkylven.
- 9. klassene i Stordal, Norddal, Ørskog og Stranda deltok på Energidag i Tafjord i mai. Der fikk de opplæring i el-sikkerhet og omvisning både på Kraft- og skredsenteret og i en av våre kraftstasjoner.
- I juni ble de første Forskercampene arrangert i Tafjord. I løpet av de to første ukene av sommerferien fikk 52 barn lære mer om realfag gjennom forskning og eksperiment.
- I løpet av første halvår byttet vi ut alle gamle modem og la forholdene til rette for at fiberkundene våre kan få kapasitet på opptil 1 Gigabyte/s inn til husene sine.
- I juli ble hurtigladestasjon for elbiler åpnet på Moa. Stasjonen, som eies av TAFJORD og Amfi, driftes av Grønn Kontakt.
- Om lag 45 representanter fra omkringliggende energiselskap og konsernet var samlet til TAFJORD sin konferanse, «Strukturendringer i kraftbransjen», i juli.
- I slutten av juli oppstod det en ulmebrann i vår lagrings silo for næringsavfall. Dette ble en utfordring både for naboer, brannvesen og oss. Rutiner er satt i verk for å hindre at dette skjer igjen.
- I august startet vi revisjon av aggregat 2 i kraftstasjonen Tafjord 2. Arbeidet ble avsluttet i løpet av november.
- I september innførte vi nye åpningstider ved kundesenteret. Nå kan alle som trenger det også nå oss i helger og på helligdager.
- I oktober inngikk Mørenett og samarbeidspartnerne i Smart Strøm Nordvest kontrakt om installasjon av de nye målerne som skal monteres hos kunder i forbindelse med innføring av AMS.
- I løpet av høsten bygde vi nye terskler ved i Magnhildsætermyra og Svartholvatnet i Kaldhusdalen. Arbeidet ble ferdigstilt i oktober og det gamle elveløpet, som var gjengrodd, er nå gjenåpnet.
- Det interne prosjektet "Oppgradering av IFS" ble formelt avsluttet i oktober. Sammen med "Innkjøpsprosjektet", skal dette sikre effektive rutiner, god kontroll, færre fakturaer og totalt sett mindre arbeid for alle som er involverte i innkjøpsprosesser.

- I oktober var vi ferdige med utbygging av felt Naushorn. Omlag 1 km² feltareal er overført til kraftstasjonen Tafjord 5. Dette vil gi 3,3 GWh ny kraft som er berettiget elsertifikater.
- I november inngikk vi avtale med Recom om mottak av 10.000 tonn husholdningsavfall til forbrenning.
- Det ble inngått en to-års avtale med Norsk Gjenvinning i november - om mottak av 8.000 tonn avfall årlig.
- Vi har gjennomført tre større telemarketing-kampanjer innen strøm i løpet av året - i mars, juli og desember. Disse ga resultater over all forventning.
- I løpet av andre halvår satte Mørenett i drift 19 nye nettstasjoner.
- I 2015 hadde vi vårt mest aktive år med utbygging av fiber. Nye områder er blant annet Omenås, Fagerlia, Høgvoll, Emblem, Ellingsøy nord, Norddal, Brusdalen og Sjøholt. Ved utgangen av året hadde vi 16.600 kunder i eget fibernett.

Vi ønsker å bli oppfattet som den organisasjonen som virkelig tenker fremover og legger forholdene til rette for videre utvikling i regionen. Vi skal derfor vise engasjement og ha energi når vi utfører jobben vår til beste for konsernet, kundene våre og omgivelsene ellers.

VÅRE VERDIER

TAFJORDs grunnverdier utgjør en standard for våre holdninger og handlinger; de er rammer for vår opptreden som konsernets medarbeidere. Grunnverdiene skal omdannes til konkret atferd, og gjøres levende gjennom handlinger og kommunikasjon i hverdagen. De skal være felles, de skal forplikte og de skal synliggjøres ved å etterleves. Grunnverdiene representerer verdier og normer som skal være en ledetråd for all vår virksomhet.

PÅLITELIG

Vi skal være ærlige og til å stole på i alle sammenhenger. Små og store løfter skal holdes.

ENGASJERT

Vi skal ha en positiv holdning til alle utfordringer og gå inn for det vi jobber med. Vi skal ha innsatsvilje og vise at vi bryr oss.

VERDISKAPENDE

Vi skal være effektive og skape resultater. Vi forvalter store ressurser og skal utnytte disse på best mulig måte for å skape verdier.

NYSKAPENDE

Vi skal være offensive og ta initiativ. Vi skal jobbe bevisst og målrettet for å utvikle løsninger som forenkler og forbedrer hverdagen.

SAMFUNNSANSVARLIG

Vi er en betydelig samfunnsaktør og har et klart ansvar for det samfunnet vi lever i og av. Vi skal aktivt bidra til en god utvikling og vekst i regionen.

VÅRE MÅL

TAFJORDs grunnleggende målsetting er å øke aksjonærværdiene gjennom langsiktig verdiskapning. Med basis i denne grunnleggende målsetting har konsernet følgende forpliktende målformuleringer:

TAFJORD skal være det ledende energi- og kommunikasjonskonsern på Nordvestlandet.

TAFJORD skal være et kundeorientert og markedsrettet konsern som oppfyller kundenes forventninger.

TAFJORD skal være et miljøbevisst konsern og en naturlig samarbeidspartner i energirelaterte miljøspørsmål.

TAFJORD skal levere produkter og tjenester av høy kvalitet, og bygge varige konkurransefortrinn gjennom målrettet kvalitetsarbeid i alle deler av virksomheten.

STRØM

TELEKOM

ENERGIGJENVINNING

VANNKRAFT

KRAFTNETT

STRØM

Innen virksomhetsområdet Strøm tilbyr vi strømprodukter til kunder i Møre og Romsdal.

Konserndirektør: Gunnar Hareide

		Nøkkeltall 2015:	
Driftsinntekter:	289,6 mill. kr	Volum:	1.056 GWh
EBITDA:	26,1 mill. kr	Antall kunder:	42.421
Sysselsatt kapital:	67,5 mill. kr		

TELEKOM

Virksomhetsområdet Telekom omfatter fiberbaserte bredbåndstjenester til kunder i Møre og Romsdal. Utbygging av fiberinfrastruktur gjennomføres både i egen regi og i samarbeid med andre e-verk.

Konserndirektør: Gunnar Hareide.

Driftsinntekter:	164,3 mill. kr
EBITDA:	56,8 mill. kr
Sysselsatt kapital:	560,7 mill. kr
Antall kunder:	16.531

KRAFTNETT

Virksomhetsområdet omfatter distribusjon av strøm til kunder i 12 kommuner på Sunnmøre og deler av Nordfjord. I tillegg kommer tekniske tjenester som leveres til andre interne virksomhetsområder og det eksterne markedet. Virksomhetsområdet er identisk med TAFJORD sin andel av Mørenett AS (53,7%).

Adm. dir.: Rune Kiperberg.

		Nøkkeltall Mørenett AS (100%) 2015:	
Driftsinntekter:	302,9 mill. kr	Antall kunder	62.000
EBITDA:	92,2 mill. kr	Overført energi i D-nett (8GWh):	1.799 GWh
Sysselsatt kapital:	837,7 mill. kr	Overført energi i R-nett (GWh):	2.460 GWh
Konsesjonsområde:		Nettkapital NVE:	1.508,5 mill. kr
Ålesund, Giske, Sula, Ulstein, Hareid, Herøy, Sande, Vanylven, Ørsta, Volda, Norddal og Hornindal kommuner.		KILE	16,3 mill. kr

VANNKRAFT

Innen virksomhetsområdet Vannkraft har vi produksjon og omsetning av elektrisk energi i engrosmarkedet. Vi eier og drifter åtte kraftverk i Norddal kommune, to i Stranda kommune og ett i Stordal kommune. I tillegg er vi medeier med 12% andel i Grytten Kraftverk i Rauma kommune og 21% i kraftverkene Øyberget og Framruste i Skjåk kommune. Som eier av 34% av Svelgen Kraft Holding er vi også deleier av seks kraftverk i Bremanger kommune. To av disse kraftverkene ble overtatt fra Statkraft i 2014.

Konserndirektør: Stig Falling.

		Nøkkeltall 2015:	
Driftsinntekter:	528,0 mill. kr	Kraftproduksjon, inkl. deleide:	1.439GWh
EBITDA:	131,9 mill. kr	Kraftpris spot NO3:	19,0 øre/kWh
Sysselsatt kapital:	1.643,9 mill. kr	Kraftpris spot NO5:	17,6 øre/kWh

Normalproduksjon, inkl. andel deleide: 1.583 GWh

Installert effekt inkl. andel deleide: 400 MW

Magasinkapasitet: 1.000 GWh

ENERGIGJENVINNING

Virksomhetsområdet omfatter energigjenvinning av restavfall til fjernvarme og varmekraft, samt distribusjon av fjernvarme.

Konserndirektør: Irene Vik

		Nøkkeltall 2015:	
Driftsinntekter:	115,7 mill. kr	Avfall	94.637 tonn
EBITDA:	51,2 mill. kr	Fjernvarme	86,2 GWh
Sysselsatt kapital:	540,2 mill. kr	Varmekraft	26,9 GWh
		Fornybar andel (R1-EU):	73 %

Konsesjonsområde fjernvarme: Ålesund kommune

Kapasitet avfall: 100.000 tonn

Kapasitet varme: 150 GWh

Kapasitet varmekraft: 30 GWh

NØKKELTALL

HOVEDTALL - REGNSKAP OG BALANSE

(alle tall i 1.000 kr.)	2015	2014	2013	2012	2011
Driftsinntekter	1 131 587	1 195 558	1 086 950	939 804	1 084 025
Driftskostnader	975 902	998 164	751 689	682 897	778 775
EBITDA	351 409	381 854	512 512	427 062	489 471
Avskrivninger og nedskrivninger	195 725	184 460	177 251	170 155	184 222
Driftsresultat	155 684	197 394	335 261	256 907	305 249
Inntekt på investering i TS	-729	-66 980	-8 493	-1 035	4 746
Andre finansinntekter	15 228	23 560	25 628	26 671	31 807
Finanskostnader	98 680	107 093	85 227	115 889	85 193
Rentekostnader	93 533	98 603	85 856	85 245	87 827
Resultat før skatt	71 503	46 881	267 170	166 654	256 609
Skatter	29 651	73 370	140 990	113 011	147 748
Årsresultat	41 852	-26 489	126 180	53 643	108 861
Utbytte	29 000	40 000	88 300	87 500	76 200
FFO	232 339	238 560	328 050	259 234	287 078
Investeringer	250 607	253 062	226 286	257 075	320 124
Totalkapital	4 197 922	4 449 803	3 906 430	3 859 983	3 852 300
Egenkapital	1 117 540	1 051 025	1 175 132	1 084 910	1 011 770
Brutto rentebærende gjeld	2 640 910	2 867 894	2 227 796	2 219 774	2 106 512
Herav ansvarlige lån	470 000	470 000	470 000	470 000	470 000
Netto rentebærende gjeld	2 578 153	2 525 922	2 199 962	2 212 367	2 066 192
Sysselsatt kapital	3 695 694	3 576 947	3 375 094	3 297 277	3 077 962
Kraftproduksjon (GWh)	1 169	1 190	1 254	1 509	1 258
Kraftproduksjon Svelgen (GWh) 100% basis	793	716	647	779	730

FINANSIELLE NØKKELTALL

	2015	2014	2013	2012	2011
Totalkapitalrentabilitet (før skatt)	3,9 %	3,7 %	9,1 %	7,3 %	9,0 %
Avkastning på sysselsatt kapital (før skatt)	4,5 %	4,2 %	10,6 %	7,9 %	11,3 %
Avkastning på sysselsatt kapital (etter skatt)	1,2 %	-0,8 %	3,8 %	1,7 %	3,6 %
Egenkapitalrentabilitet (etter skatt)	3,9 %	-2,4 %	11,2 %	5,1 %	10,5 %
Egenkapitalandel (soliditet)	26,6 %	23,6 %	30,1 %	28,1 %	26,3 %
Netto rentebærende gjeld/EBITDA	7,3	6,6	4,3	5,2	4,2
FFO/Netto rentebærende gjeld	9,0 %	9,4 %	14,9 %	11,7 %	13,9 %
Rentedekningsgrad	172	144	413	244	401

Nøkkeltall:

EBITDA

FFO

Netto rentebærende gjeld

Sysselsatt kapital

Totalkapitalrentabilitet (før skatt):

Avkastning på sysselsatt kapital (før skatt)

Avkastning på sysselsatt kapital (etter skatt)

Egenkapitalrentabilitet (etter skatt):

Egenkapitalandel (soliditet):

Rentedekningsgrad:

Definisjon:

Driftsresultat + avskrivninger og nedskrivninger

EBITDA - netto finanskostnader - årets betalbare skatt +/- andre ikke kontantgenererende poster

Rentebærende gjeld - frie bankinnskudd

Egenkapital + netto rentebærende gjeld

Resultat før skatt + finanskostnader/gjennomsnittlig totalkapital

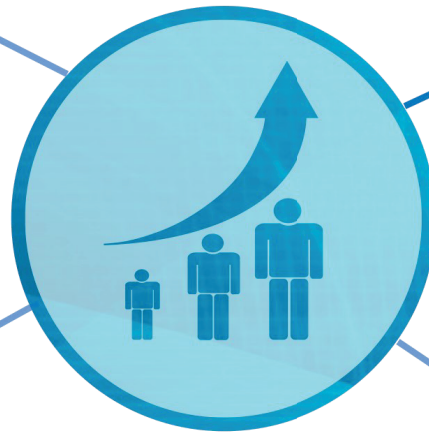
Resultat før skatt + rentekostnader/gjennomsnittlig sysselsatt kapital

Årsresultat etter skatt/gjennomsnittlig sysselsatt kapital

Årsresultat etter skatt/gjennomsnittlig egenkapital

Egenkapital i % av totalkapital

Resultat før skatt + finanskostnader/finanskostnader x 100

ØRSKOG KOMMUNE – **2,5%**BKK – **43,1%**NORDDAL KOMMUNE – **4,3%**ÅLESUND KOMMUNE – **50,1%**

TAFJORD er et energi- og kommunikasjonskonsern på Nordvestlandet.

Konsernets virksomhet omfatter vannkraft, energigjenvinning, strøm, telekom og kraftnett .

Konsernet består av morselskapet Tafjord Kraft AS, de heleide datterselskapene Tafjord Kraftproduksjon AS, Tafjord Kraftvarme AS, Tafjord Fibernet AS og Tafjord Marked AS, samt det felleskontrollerte selskapet Mørenett AS (53,7 %), og de tilknyttede selskapene Svelgen Kraft Holding AS (34 %) og Naturgass Møre (28,2 %).

TAFJORD har forretningskontor i Ålesund kommune.

DRIFT 2015

Vannkraft

Produksjonen i konsernets 11 heleide kraftverk i Norddal, Stranda og Stordal kommune, samt 3 deleide anlegg i Øvre Otta og Grytten, ble i 2015 1.169 GWh mot 1.190 GWh året før. Midlere årsproduksjon er 1.350 GWh. Driften av anleggene har gått som planlagt gjennom hele året. Områdeprisen på kraft i NO3 / Midt Norge ble i gjennomsnitt 19,0 øre/kWh, mot 26,4 øre/kWh i 2014.

Driftsresultat ble på 84 mill. kr mot 152 mill. kr i 2014.

Produksjonen i de 6 kraftverkene i Svelgen Kraft konsernet ble i 2015 793 GWh mot 716 GWh året før. Midlere årsproduksjon er 685 GWh. Områdeprisen på kraft i NO5 / Vest-Norge ble i gjennomsnitt 17,6 øre/kWh, mot 22,7 øre/kWh i 2014. Driftsresultatet før avskrivninger og nedskrivninger (EBITDA) ble 104 mill. kr, mot 69 mill. kr i 2014.

Energigjenvinning

Denne virksomheten omfatter energigjenvinning av restavfall til fjernvarme og varmekraft, samt distribusjon av fjernvarme i Ålesund kommune. Avfallsmengdene viser en stabil vekst, mens fjernvarmesalget er preget av en mild vinter. Varmekraftproduksjonen er stabil.

Driftsresultatet ble på 12 mill. kr mot 14 mill. kr i 2014.

Strøm

Strømvirksomheten tilbyr strømprodukter til kunder i Møre og Romsdal. Bedriftsmarkedet sitt forbruk var på nivå med 2014, som følge av nok en uvanlig mild vinter også i 2015. Privatmarkedet derimot hadde en pen volumøkning som følge av kundetilvekst.

Driftsresultatet ble 26 mill. kr, mot 19 mill. kr i 2014.

Telekom

Telekomvirksomheten tilbyr fiberbaserte bredbåndstjenester til kunder i Møre og Romsdal. Det er investert betydelige midler siste årene i utbygging av fiberinfrastruktur, både i egen regi og i samarbeid med andre e-verk. Virksomheten har hatt en betydelig vekst de siste årene, og etterspørselen etter fiberbasert bredbånd er stor.

Driftsresultatet i 2015 ble 15 mill. kr, mot 10 mill. kr i 2014.

Kraftnett og tekniske tjenester

Virksomhetsområdet er identisk med TAFJORD sin andel (53,7 %) i Mørenett AS. Mørenett AS ble operativt 1. januar 2014 og er et av de største nettselskapene i landet. Selskapet distribuerer strøm til ca. 62.000 kunder i 12 kommuner på Sunnmøre. Distribusjon av strøm er inntektsregulert av Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE). Virksomheten leverer i tillegg tekniske tjenester til andre interne virksomhetsområder, og det eksterne markedet.

TAFJORD sin andel av driftsresultatet ble på 39 mill. kr, mot et driftsresultat på 22 mill. kr i 2014.

FoU og innovasjon

FoU-virksomheten i konsernet ivaretas i hovedsak gjennom bidrag til og engasjement gjennom ulike bransjeorganisasjoner som Energi Norge, Norsk Vannkraftsenter og SINTEF.

ØKONOMI OG FINANS

Regnskap 2015

Konsernets årsresultat for 2015 ble et overskudd på 42 mill. kr, som er en forbedring på 68 mill. kr i forhold til 2014.

Konsernets resultat før skatt ble 72 mill. kr. Dette er en forbedring på 25 mill. kr. i forhold til fjoråret.

Driftsresultat ble 156 mill. kr, som er 42 mill. kr lavere enn i 2014.

Netto finanskostnader ble 84 mill. kr. Dette er en forbedring på 66 mill. kr. i forhold til 2014.

Årets resultat er preget av historisk lave kraftpriser og nok et år med begrenset tilsig og en kraftproduksjon betydelig under middelproduksjon. Telekom-, strøm- og nettvirksomheten viser derimot en pen resultatvekst sammenlignet med 2014, mens energigjenvinning har en mindre resultatmessig tilbakegang.

Netto finanskostnader er likevel betydelig bedre enn fjoråret, og dette skyldes i hovedsak en ekstraordinær nedskrivning av kraftverkene Svelgen III og IV i 2014, hvor TAFJORD sin andel utgjorde 68 mill. kr.

Konsernets driftsinntekter for 2015 ble 1.132 mill. kr mot 1.196 mill. kr året før.

Morselskapets driftsresultat for 2015 ble minus 17 mill. kr, om lag uendret fra året før.

Konsernets skattekostnad

Skattekostnaden utgjør 30 mill. kr, mot 73 mill. kr i 2014. Av årets skattekostnader utgjør grunnrenteskatten 8 mill. kr, mot 39 mill. kr året før.

Investeringer

TAFJORD har investert 251 mill. kr i egne anlegg i 2015, mot 253 mill. kr året før. Dette er i hovedsak knyttet til infrastruktur for fiberbasert bredbånd, noen mindre kraftverksprosjekter, samt nettanlegg for strøm og fjernvarme.

Kontantstrøm, balanse- og kapitalforhold

Samlet netto kontantstrøm fra drift i konsernet var på 234 mill. kr i 2015, mot 171 mill. kr året før. Konsernets investeringsaktiviteter var på - 236 mill. kr, mot - 384 mill. kr i 2014. Finansieringseffekter ga en netto kontantstrøm på - 273 mill. kr, mot + 522 mill. kr året før. Netto endring i likviditetsbeholdning i 2015 ble - 276 mill. kr, mot + 310 mill. kr i 2014.

Konsernets investeringer i 2015 var stort sett egenfinansiert. Etter utfisjneringen av nettvirksomheten til Mørenett AS 1.januar 2014 fikk konsernet oppgjort alle lån mot Mørenett AS i desember 2014. Konsernet hadde derfor en unormal høy likviditetsbeholdning pr. 31.desember 2014. Om lag 300 mill. kr av denne likviditetsbeholdningen ble i begynnelsen av 2015 brukt til nedbetaling av kortsiktige lån, noe som forklarer årets negative kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter og netto endring i likviditetsbeholdning gjennom året.

Bokført egenkapitalandel utgjør 26,6 %. Inklusiv ansvarlige lån er andelen 37,8 %. Det ligger betydelige skjulte merverdier i kraftverkene, og reell egenkapital er derfor vesentlig høyere enn bokført.

Netto rentebærende gjeld er på 2.578 mill. kr. ved utgangen av året, mot 2.526 mill. kr. i 2014. Av dette utgjør ansvarlige lån 470 mil. kr. De ansvarlige lånene har en løpetid på 12-17 år, mens øvrige lån forfaller i perioden 2016-2020. Likviditetsreserven består av bankbeholdninger og trekkrettigheter i bank.

Balanseførte pensjonsforpliktelser utgjør 91 mill. kr. mot 168 mill. kr. i 2014. Betydelig lavere forventninger til fremtidig lønnsvekst, både for aktive og pensjonister, reduserer forpliktelsene i den ytelsesbaserte pensjonsordningen.

Styret mener årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Tafjord Kraft AS og konsernets resultat, eiendeler, gjeld og finansielle stilling.

Fortsatt drift

Etter styrets mening viser regnskapet et solid konsern med god underliggende inntjening. Årsregnskapet for 2015 er utarbeidet under forutsetning av fortsatt drift, og styret bekrefter at denne forutsetningen er tilstede.

DISPONERING AV RESULTAT – UTBYTTE

Morselskapet Tafjord Kraft AS fikk i 2015 et overskudd etter skatt på kr 46.029.150. Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet i Tafjord Kraft AS:

Utbytte	kr 29 000 000
Overført til fond for vurderingsforskjeller	- kr 43 250 642
Overført fra annen egenkapital	- kr 26 221 492
Totalt disponert	kr 46 029 150

Utdelingen er i samsvar med tidligere kommunisert utbyttestrategi, og styret vurderer utdelingen som forsvarlig i forhold til selskapets likviditets- og egenkapitalsituasjon. Vurderingen bygger på styrets forventninger til fremtidig økonomisk utvikling, herunder utvikling i soliditet, resultat, kontantstrømmer og investeringsbehov.

Styret legger vekt på betydningen av forutsigbarhet i utbyttepolitikken. For å sikre konsernets finansielle handlefrihet i en situasjon med stadig svakere utsikter i kraftmarkedet, har styret imidlertid startet et arbeid for å evaluere utbyttepolitikken.

EIERSTYRING OG SELSKAPSELEDELSE

TAFJORD vektlegger betydningen av og har forpliktet seg til en høy standard i konsernets eierstyring og selskapsledelse. Konsernet følger anbefaling gitt av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES).

TAFJORD slutter seg til regnskapsloven § 3-3b om redegjørelse om foretaksstyring. Konsernets risiko og internkontrollsystem baserer seg på COSO, et internasjonalt rammeverk for internkontroll.

TAFJORD slutter seg til regnskapsloven § 3-3c om redegjørelse om samfunnsansvar.

TAFJORD sin redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse, som inngår i årsrapporten, omtaler konsernets prinsipper og praksis knyttet til rollefordelingen mellom styringsorganene og det ansvar og den myndighet som er tillagt generalforsamling, styret og ledende ansatte. Organiseringen av styrings- og kontrollsystemene i konsernet samt relasjonene til omverdenen, er også omtalt der.

FINANSIELLE RISIKOFORHOLD

Konsernet har som målsetning å optimalisere den langsiktige verdiskapningen for sine eiere. Finansiell risiko styres for å sikre forutsigbarhet i konsernets samlede resultater, men på en balansert måte slik at dette i minst mulig grad går på bekostning av den langsiktige verdiskapningen.

Markedsrisiko

Konsernet er først og fremst eksponert for den volatile kraftprisen i det nordiske kraftmarkedet. Kraftprisen vil til en viss grad være omvendt proporsjonal med produksjonsevnen, slik at resultateffektene normalt dempes. Skatt virker også resultatutjevner, ikke minst på grunn av grunnrentebeskatningen som medfører en marginalsatt på kraftproduksjon på 58 %. Resterende kraftpriserisiko styres innenfor fastsatte rammer ved finansiell handel i markedet – fortrinnsvis på kraftbørsen Nasdaq Commodities. Sikringshorisonten er 3 - 4 år.

For å utnytte konsernets kompetanse i kraftmarkedet er det etablert et begrenset mandat for kortsiktig trading med finansielle kraftderivater.

Enkelte kontrakter i strømmarkedet er eksponert for risiko knyttet til kundenes forbruksvolum og uttaksprofil. Disse håndteres spesielt under egen forvaltning, og volumet er begrenset.

Fjernvarmeinntektene påvirkes til en viss grad av endringer i kraftprisene. Anslagsvis 40 % av totalt fjernvarmevolum er solgt på 3-5 års kontrakter.

Prisnivået på avfall bestemmes i stor grad av rammebetingelsene knyttet til alternativ behandling, transportkostnader og eksport. Inngåtte leveringsavtaler for avfall dekker ved utgangen av året 60 % av anleggets kapasitet kommende år.

Valutarisiko

TAFJORD er eksponert for valutarisiko fordi kraften i det nordiske kraftmarkedet omsettes i EUR, mens inntekter og kostnader for øvrig er i NOK. Valutaeksponeringen er både knyttet til salg av produsert kraft og kraftkjøp til strømomsetning. Valutaeksponeringen sammenstilles på konsernnivå, hvor forventet kontantstrøm i EUR sikres etter en modell med lineært fallende sikringsgrad, og med en tidshorison på tre år.

Kredittrisiko

Konsernet er eksponert mot kredittrisiko primært ved krafthandel, men også ved plassering av overskuddslikviditet, samt bruk av finansielle kontrakter som rentebytteavtaler og valutaterminer. Det meste av selskapets fysiske og finansielle krafthandel gjøres mot henholdsvis Nord Pool Spot og Nasdaq. Andre finansielle kontrakter inngås utelukkende med anerkjente og solide nordiske banker og finansinstitusjoner.

Strøm- og telekomvirksomheten er eksponert for kredittrisiko ved at leveranse av strøm og telekomtjenester etterfaktureres. Det samme gjelder delvis energigjenvinningsvirksomheten, selv om de største kundene på både fjernvarme- og avfallssiden er kommuner eller offentlig eide selskaper. Konsernet har gode og innarbeidede rutiner for håndtering av denne risikoen.

Likviditets- og refinansieringsrisiko

Konsernet er eksponert for likviditetsrisiko i forhold til kortsiktige svingninger i kontantstrømmene og behovet for løpende å kunne gjøre opp sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, samt mer langsiktig i forhold til å kunne få ny finansiering etter hvert som gamle lån forfaller - eventuelt ikke måtte utstede slike nye lån til ekstraordinært høye kostnader (refinansieringsrisiko). Det er etablert rammer for både likviditetsreserve og finansieringsstruktur.

Likviditetsreserven består av bankinnskudd og trekkfasiliteter i solide nordiske banker.

TAFJORD har en konservativ holdning til refinansieringsrisiko, men ettersom finansieringskostnadene øker med løpetidene benyttes i hovedsak lån med mellomlange løpetider – typisk 3-5 år. Dette balanseres gjennom en distribuert profil på låneforfallene og en balansert bruk av både bank- og obligasjonsmarkedet. Videre skal til enhver tid en robust finansiell plattform sikre at TAFJORD oppleves som en solid låntaker og et attraktivt plasseringsalternativ i det norske kapitalmarkedet. Målsatt kredittrating (skyggerating) er minimum BBB.

Renterisiko

Foruten den direkte renterisikoen i gjeldsporteføljen er konsernet indirekte eksponert for renterisiko gjennom innteksreguleringsregimet for kraftnettvirksomheten, grunnrenteregimet i vannkraftvirksomheten og konsernets pensjonsforpliktelser. Renterisiko styres på konsernnivå etter fastsatte rammer for både kontantstrømsikring og durasjon. Sikringshorisonten på kontantstrømsikringen er 4 år.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

TAFJORD arbeider kontinuerlig for et trygt arbeidsmiljø. Konsernet driver forebyggende arbeid hvor det fokuseres på nærvær, tilrettelegging for fysisk aktivitet og aktiv oppfølging av langtidssykmeldte. Det er inngått avtale om inkluderende arbeidsliv.

Myndighetenes krav til helse, miljø og sikkerhet er etterkommet. Gjennom ansvarliggjøring av den enkelte og økt kunnskap, har konsernet fokus på tiltak som ivaretar personsikkerheten. Konsernet gjennomfører et systematisk verne- og miljøarbeid for å fremme helse og velferd. Konsernet har avtale om bedriftshelsetjeneste. Arbeidsmiljøet er tilfredsstillende.

Konsernet (eks. Mørenett) hadde i 2015 tre hendelser som medførte skade, hvorav en medførte et lengre fravær. H₁-verdien (36 mnd), antall fraværsskader per million arbeidede timer, for 2015 ble 7,7 mot 7,0 foregående år. TAFJORD har en nullvisjon når det gjelder skader, og det må derfor settes større fokus på tiltak som kan forebygge skader.

Sykefraværet (eks. Mørenett) i 2015 ble på 3,2 %, som er en økning på 0,5% fra 2014. Sett i forhold til konsernets målsetting om 3,5 % sykefravær er situasjonen god. Det totale sykefraværet utgjør 4,4 årsverk .

LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

TAFJORD har ved rekruttering og i øvrig personalarbeid, fokus på kravene til likestilling mellom kjønnene og inkludering. Konsernet aksepterer ingen form for forskjellsbehandling gjort med grunnlag i nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion, livssyn, funksjonsevne eller andre lignende forhold.

Av konsernets 137 ansatte (eks. Mørenett) per 31. desember 2015, var 34 kvinner. Det utgjorde en kvinneandel på 24,8 %, en økning på 0,9 prosentpoeng fra året før.

Konsernets styre består av to kvinner og fem menn. Konsernledergruppen består av syv personer, og av disse er tre kvinner.

YTRE MILJØ

TAFJORD har som mål å være et miljøbevisst konsern. Virksomheten i konsernet kan påvirke det ytre miljø gjennom aktiviteter i forbindelse med kraftutbygging, linjebygging, vannkraftproduksjon og avfallsforbrenning.

Bygging og drift av ledningsbundet infrastruktur gir liten eller ingen utslipp av klimamessig betydning. Det er imidlertid et faktum at mange opplever luftledninger som visuelt skjemmende.

Vannkraftproduksjon medfører ikke forurensning, men kan ha uheldige lokale konsekvenser i forbindelse med uregelmessige vannstander og vannføringer, eller ved lokale utslipp av olje fra tekniske komponenter. I 2015 er det ikke registrert hendelser på dette området som har påvirket det ytre miljøet.

Konsernet har gjennom sin mangeårige utbygging av fjernvarme i Ålesund bidratt til fjerning av et betydelig antall oljefyringsanlegg, og dermed en bedre luftkvalitet i kommunen.

Selskapet hadde en langvarig ulmebrann i lagret avfall i Silo 2 ved energigjenvinningsanlegget i 2.halvår 2015. En følgevirkning av brannen var at slukkevann inneholdt illeluktende gass som var til sjenanse for naboer til anlegget. Selskapet har iverksatt rutiner for å hindre at dette skjer igjen.

Energigjenvinningsanlegget som er miljøsertifisert etter ISO 14001, hadde i 2015 en energiutnyttelse (R1-EU) på 73 %. Utslippsmålinger er utført som foreskrevet i 2015. Målingene viser at en for alle utslipp ligger innenfor gjeldende krav.

VESENTLIGE FORHOLD ETTER 1. JANUAR 2016

Styret er ikke kjent med at det er inntruffet forhold etter årsskiftet som kan ha vesentlig betydning for det avlagte årsregnskapet.

FREMTIDSUTSIKTER

Vannkraft

Utsiktene i det nordiske kraftmarkedet har svekket seg betydelig i løpet av 2015, og markedsutsiktene på kort til mellomlang sikt er svake. Terminprisene for de kommende 3-5 årene har falt i størrelsesorden 25 % i løpet av 2015. Årskontrakten for 2017 på Nasdaq Commodities har falt med 7,8 EUR/MWh til 21,2 EUR/MWh. En svakere krone demper noe av nedgangen for norske produsenter, men fallet er fremdeles på over 20 %. Målt i norske kroner falt årskontrakten for 2017 fra 264 til 202 NOK/MWh i løpet av 2015.

Mye av nedgangen i kraftprisene skyldes fallende kullpriser. Fallende etterspørsel fra bl.a. Kina skaper tilbudsoverskudd i de globale kullmarkedene og presser prisene nedover. Terminprisene på kull har i løpet av 2015 falt i størrelsesorden 33 %, fra 66 til 44 USD/tonn. Fallende kullpriser påvirker det nordiske kraftmarkedet gjennom å senke marginalkostnaden for kullkraftprodusentene. Selv om den negative effekten fra kull i noen grad har blitt oppveid av litt stigende CO₂-priser, har marginalkost kullkraft falt med anslagsvis 45-55 NOK/MWh.

Markedet blir for øvrig stadig mer preget av at det fases inn mye ny fornybar kapasitet, både på kontinentet og i Norden. Godt hjulpet av den svensk-/norske elsertifikatorordningen, med sin målsetting om å stimulere til 28,4 TWh ny fornybar kraft, bygges det stadig ut mer vindkraft. Dette spesielt i Sverige. Denne utviklingen påvirker både balansen og dynamikken i markedene.

På lengre sikt er markedsutsiktene mer lovende. Klimautfordringen og internasjonale klimaforpliktelser vil etter hvert kreve gradvis utfasing av kullkraft som energikilde i mange land. I sine klimamålsettinger for 2030 legger EU vekt på kvotemarkedet (ETS) som det viktigste verktøyet i denne sammenheng, og et strammere europeisk CO₂-regime vil derfor trolig tvinge seg frem. Klimaavtalen i Paris i desember 2015 øker sannsynligheten for nye tiltak. Sammen med en gradvis nedbygging av kjernekraftkapasiteten i bl.a. Tyskland og Sverige, og utbygging av nye mellomlandsforbindelser, har vi tro på stigende kraftpriser på lengre sikt. Nye klimamålsettinger også utenfor kvotepliktig sektor, både i EU og nasjonalt, forsterker dette bildet.

Foruten pris er inntjeningen fra vannkraften også avhengig av ressursgrunnlaget. Innføringen av EU's vanddirektiv i norsk lovgivning kan potensielt påføre kraftprodusenter redusert produksjon som følge av nye miljømål i vassdragene. Første planperiode (2016-2021) er nettopp ferdig behandlet nasjonalt, og TAFJORD har ikke fått pålegg av betydning i denne perioden. Intensjonen bak ordningen er at aktuelle tiltak skal underlegges en streng kost/nytte-vurdering der både miljø, klima, forsyningsikkerhet og verdiskapning, blir vektlagt. Vi forventer derfor heller ikke i fremtiden konsekvenser i form av redusert produksjonskapasitet i våre anlegg som følge av direktivet.

Styret stiller seg for øvrig undrende til regjeringens skattemelding (Meld. St. 4 2015-2016), hvor det i forslaget til ny skattereform foreslås en gradvis tilstramming av grunnrenteskatteregimet for vannkraft. Dette unntar i praksis hoveddelen av den norske fornybarnæringen fra den skattelettelsen som øvrig næringsliv blir til del når den ordinære selskapskatten etter hvert reduseres.

Energigjenvinning

Energigjenvinningsvirksomheten, som får sine inntekter fra avfallsbehandling og energisalg i form av fjernvarme og kraft, opplever en fin utvikling.

Etterspørselen etter forbrenningskapasitet har vært økende siste årene, og avfallsprisene har utviklet seg positivt. Etterspørselen og dynamikken i både det norske og de internasjonale markedene forventes å tilta etter hvert som flere land innfører forbud mot deponering av avfall. I det norske markedet har markedsprisen for behandling av avfall i stor grad vært styrt av marginalkostnadene ved brenning av avfall i våre naboland, samt transportkostnader. Styret vurderer virksomheten som godt posisjonert i forhold til at både kapasiteten og utformingen av gjenvinningsanlegget er bra tilpasset det regionale markedet. Nye miljø- og klimamål vil trolig bidra til at transportkostnadene øker, samtidig som nærhetsprinsippet får gjennomslag hos stadig flere kunder.

Energiinntektene følger til en viss grad utviklingen i kraftprisene. Svake kraftpriser oppveies imidlertid delvis av andre faktorer, ikke minst avgiftspolitikken og nettariffene for strøm. Tilgangen på varmeenergi er større enn dagens uttak av fjernvarme, og en satser på å øke leveransene med 5-9 GWh årlig gjennom utbygging og tilknytning av nye kunder. Det arbeides også med ulike utviklingsprosjekt med tanke på å utnytte overskuddsenergien til prosessvarme i samarbeid med andre industrielle aktører. Utbyggingen av fjernvarmenettet skjer i nært samarbeid med ENOVA. Ettersom en stor del av grunnlagsinvesteringene er gjort, vil tilkobling av nye bygg være relativt rimelig. Utfordringene for fjernvarmen knytter seg først og fremst til det regulatoriske rammeverket, i form av bl.a. energimerkeordningen og byggeforskriftene. Av ulike grunner makter ikke disse alltid å ivareta et helhetlig energi-, klima- og miljøperspektiv. Styret er imidlertid trygg på at energiløsninger basert på energigjenvinning av restavfall er svært robuste i så måte, og imøteser bl.a. en nærmere behandling av dette i regjeringens varslede energimelding.

Strøm

Sluttbrukermarkedet for strøm er preget av hard konkurranse, hvor et vidt spekter av store og små lokale leverandører konkurrerer med noen få store landsdekkende aktører. TAFJORD er godt posisjonert i dette bildet, i kraft av å være både lokalt forankret og i størrelse blant de mellomstore i nasjonal sammenheng. Virksomheten har vist stor innovasjonsevne og kondisjon i markedsarbeidet. Dette lover godt for fremtiden, ikke minst i forhold til kommende regulatoriske endringer knyttet til innføring av Elhub (nasjonal måleverdidatabase), AMS (Automatiske strømmålere) og Leverandørsentrisk markedsmodell (strøm og nettleie på én faktura fra strømleverandør). Dette vil stille store krav til omstillingsevne både markedsmessig og organisatorisk i årene som kommer.

Telekom

Styret konstaterer at fiber har etablert seg som markedsledende teknologi for formidling av telebaserte kommunikasjons tjenester. Behovet for båndbredde er stadig økende hos både private og bedrifter. Telekomvirksomheten i TAFJORD, som utelukkende baserer seg på fiberteknologi som kommunikasjonsbærer, opplever stor etterspørsel. Kundemassen er svært stabil, og inntekt per kunde jevnt økende i takt med at stadig flere kunder gjør seg nytte av hele bredden i tjenestetilbudet. Med en fremtidsrettet og robust infrastruktur i bunn, og et velutviklet partnerskap med Altibox på tjenestesiden, står telekomvirksomheten godt rustet også for fremtiden. Styret vil de kommende årene ha fokus på å øke utnyttelsen av allerede nedlagt infrastruktur gjennom økt kundetetthet i nettet, samt styrke markedsposisjonen og kundeopplevelsen gjennom å videreutvikle kundegrensesnittet.

Nett og tekniske tjenester

17. mars 2016 vedtok Stortinget endringer i Energiloven. Forslaget er innrettet mot å styrke skillet mellom den monopolregulerte nettvirksomheten og annen kommersiell virksomhet, som bl.a. strømsalg, kraftproduksjon og elektroentreprenørtjenester. Forslaget følger anbefalingene fra Reiten-utvalget i 2014. Målsettingen er å redusere risikoen for uheldig krysssubsidiert mellom den monopolregulerte nettvirksomheten og annen konkurranseutsatt virksomhet. Virkemiddelet er krav om selskapsmessig og funksjonelt skille mellom nettvirksomheten og øvrig konkurranseutsatt virksomhet for alle nettselskap.

Selskapsmessig skille innebærer at den monopolregulerte nettvirksomheten må skilles ut i et eget selskap. Funksjonelt skille innebærer bl.a. at nettselskapet ikke kan ha kontrollerende eierposter i selskap som driver annen virksomhet.

Styret har tatt konsekvensene av disse kravene, og har startet en prosess med tanke på å rendyrke nettvirksomheten i Mørenett AS. Dette ved at elektroentreprenørvirksomheten skilles ut i en egen juridisk enhet. Mørenett AS vil dermed være godt rustet til å innfri de nye nøytralitetskravene, samtidig som det nye entreprenørselskapet, gjennom sin kompetanse og kapasitet, vil kunne bli en sterk utfordrer i et marked i utvikling og vekst. Styret tror lovendringene på sikt vil medføre at utviklingen i leverandørmarkedet for elektroentreprenørtjenester skyter fart, og at en vesentlig del av nyanlegg og vedlikehold i nettet i fremtiden vil settes ut til et velfungerende leverandørmarked.

Styret tror på videre strukturering både innenfor nettområdet og i entreprenørmarkedet, og ønsker at Mørenett AS og den nye entreprenørvirksomheten skal stå sentralt i en videre regional omstrukturering av bransjen.

Mørenett fremstår i dag som godt rustet til å møte fremtiden. Utfordringen ligger i å opprettholde effektiv drift og samtidig ivareta god forsyningssikkerhet. Er dette på plass sikrer innteksreguleringen stabil og forutsigbar avkastning på investert kapital, og lave tariffer for kundene. Styret konstaterer at det synergipotensialet som ble identifisert i forkant av fusjonen i 2014 er i ferd med å materialisere seg. Selskapets nettutviklingsplan tegner godt i forhold til å nå målsettingene på forsyningssikkerhet. Virksomheten står foran et relativt tungt investeringsprogram de nærmeste årene knyttet til større nettanlegg, og til innføring av AMS (Automatiske strømmålere) i alle målepunkt.

Kostnadseffektivitet

For å møte den utfordrende situasjonen i kraftmarkedene har styret stor fokus på effektivisering av driften. Etter en grundig og bred gjennomgang av organisasjonen i samtlige virksomheter, vedtok styret i desember 2015 en tiltakspakke for kostnadsreduksjoner. Denne innebærer bl.a. en vesentlig reduksjon i antall årsverk, og har en totalramme på ca. 23 mill. kr. Vi forventer full effekt av disse tiltakene i løpet av 2017. Parallelt har styret stor fokus på realiseringen av de synergiltakene som ble identifisert i forbindelse med Mørenett-fusjonen i 2014, og som ble kvantifisert til ca. 45 mill. kr.

Investeringer og kapital

Etter flere år med sterk vekst og store investeringer i bl.a. fiberinfrastruktur og ny vannkraftkapasitet, har styret nå fokus på å konsolidere stillingen og tilpasse investerings- og utbyttepolitikken til de løpende operasjonelle kontantstrømmene. Investeringsmidlene vil de kommende årene fortrinnsvis bli allokert inn mot nødvendige rehabiliteringer og investeringer i nettvirksomheten, herunder ikke minst utbyggingen av automatiske strømmålere (AMS). Det planlegges ikke ekspansjonsinvesteringer innenfor vannkraft, vindkraft eller avfallsforbrenning av betydning de nærmeste årene. I energigjenvinning- og telekomvirksomheten fokuseres det på å kapitalisere på allerede nedlagt infrastruktur.

Oppsummering

Konsernet sine framtidsutsikter er etter styrets mening gode. Konsernets finansielle stilling er sterk, selv om inntjeningen de siste par årene har vært svak. Til tross for lave kraftpriser og svakere inntjening fra vannkraftvirksomheten viser øvrig virksomhet en positiv utvikling. TAFJORD forventer et årsresultat i 2016 som vil være bedre enn i 2015. Styret presiserer imidlertid at det er usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold.

Ålesund, 8. april 2016

Bjørn Tømmerdal
styreleder

Atle Neteland
nestleder

Kristin Krohn Devold
styremedlem

Harald T. Nesvik
styremedlem

Lise Reinertsen
styremedlem

Per Kåre Skudal
styremedlem

Per Ove Hjelme
styremedlem

Erik Espeset
daglig leder

TAFJORD konsernet				Tafjord Kraft AS	
2014	2015	(Alle tall i 1000 kroner)	Note	2015	2014
667 079	561 563	Inntekter fra energisalg	2		
220 082	242 250	Inntekter fra kraftoverføring			
113 725	115 397	Inntekter fra energigjenvinning			
121 339	146 848	Inntekter telekom			
73 333	65 530	Annen driftsinntekt		51 336	49 257
1 195 558	1 131 587	Sum inntekter	3, 12	51 336	49 257
403 349	382 246	Energikjøp/varekost	2		
13 230	12 153	Overføringskostnader			
176 653	186 614	Lønns- og personalkostnad	4, 5	32 843	28 261
182 518	192 054	Avskrivning på varige driftsmidler	6, 7	10 682	11 218
1 942	3 671	Nedskr. av varige driftsmidler	7	0	0
34 667	35 429	Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter		108	70
185 807	163 734	Annen driftskostnad	4	25 147	27 353
998 164	975 902	Sum driftskostnader		68 779	66 901
197 394	155 684	Driftsresultat	3	-17 443	-17 645
-66 980	-729	Resultat fra investering i datterselskap/TS	18, 19, 20	97 315	23 996
		Renteinntekt fra foretak i samme konsern	17	29 986	31 176
23 560	15 228	Annen finansinntekt		3 061	17 030
		Rentekostnad til foretak i samme konsern		4 068	3 851
107 093	98 680	Annen finanskostnad	15	79 918	90 106
-150 513	-84 182	Netto finansposter		46 377	-21 754
46 881	71 503	Ordinært resultat før skattekostnad		28 934	-39 399
73 370	29 651	Skattekostnad på ordinært resultat	8	-17 095	-17 088
-26 489	41 852	Ordinært resultat		46 029	-22 311
-26 489	41 852	Årsresultat		46 029	-22 311
-26 489	41 852	Majoritetsandel			
0	0	Minoritetsandel			
		Anvendelse av årsresultatet			
		Fond for vurderingsforskjeller	9	43 251	-26 740
		Foreslått utbytte	9, 10	29 000	40 000
		Annen egenkapital	9	-26 222	-35 571

BALANSE EIENDELER

TAFJORD konsernet		(Alle tall i 1000 kroner)	Note	Tafjord Kraft AS	
2014	2015			2015	2014
		Eiendeler			
		Anleggsmidler			
		Immaterielle eiendeler			
		Utsatt skattefordel	8	7 027	14 587
14 143	10 449	Goodwill	7		
4 854	12 196	Lisenser og programvare	6, 7	3 047	4 642
18 996	22 645	Sum immaterielle eiendeler		10 074	19 229
		Varige driftsmidler			
17 684	17 684	Tomter	7		
1 052 232	1 021 269	Kraftstasjoner og reguleringsanlegg	7		
467 558	502 542	Forbrennings- og fjernvarmeanlegg	7		
157 864	156 062	Bygninger	6, 7	96 788	98 723
98 517	87 973	Anlegg under arbeid	6, 7	453	2 991
750 134	758 131	Nettanlegg	7		
575 515	624 596	Telefiber, maskin og øvrig driftsløsøre	6, 7	14 087	10 640
3 119 505	3 168 256	Sum varige driftsmidler		111 328	112 355
		Finansielle anleggsmidler			
		Investeringer i datterselskap	1, 14, 18, 23	1 451 311	1 399 758
		Lån til foretak i samme konsern	17, 21	1 340 000	1 389 781
		Investeringer i felleskontrollert selskap	1, 14, 19, 23	370 752	348 040
538 260	535 695	Investeringer i tilknyttet selskap	14, 20	1 335	2 333
140 535	135 435	Lån til tilknyttet selskap	21		
9 640	9 660	Investeringer i aksjer og andeler	14	4 908	4 908
8 830	10 190	Andre langsiktige fordringer	14, 21	5 138	5 138
661	0	Pensjonsmidler	5		
697 926	690 979	Sum finansielle anleggsmidler		3 173 445	3 149 959
3 836 427	3 881 880	Sum anleggsmidler		3 294 847	3 281 542
		Omløpsmidler			
13 431	12 195	Varer	1, 22	61	76
		Fordringer			
188 054	172 412	Kundefordringer	17	18 787	9 621
53 082	48 146	Andre fordringer	17	96 091	84 376
241 136	220 558	Sum fordringer		114 877	93 997
358 809	83 288	Bankinnskudd, kontanter og lignende	11, 16	41 896	321 905
613 376	316 041	Sum omløpsmidler		156 835	415 978
4 449 803	4 197 922	Sum eiendeler		3 451 681	3 697 520

TAFJORD konsernet		(Alle tall i 1000 kr)	Note	Tafjord Kraft AS	
2014	2015			2015	2014
		Egenkapital og gjeld			
		Egenkapital			
		Innskutt egenkapital			
400 000	400 000	Aksjekapital	9, 10	400 000	400 000
111 244	111 244	Overkurs	9, 10	111 244	111 244
511 244	511 244	Sum innskutt egenkapital		511 244	511 244
		Opptjent egenkapital			
		Fond for vurderingsforskjeller	9	513 089	439 822
539 781	606 297	Annen egenkapital (majoritets andel)	9, 10	144 108	146 683
539 781	606 297	Sum opptjent egenkapital		657 197	586 505
1 051 025	1 117 540	Sum egenkapital	1	1 168 441	1 097 748
		Gjeld			
		Avsetning for forpliktelser			
167 560	90 682	Pensjonsforpliktelser	5	13 498	45 338
1 036	23 981	Utsatt skatt	8		
2 890	1 885	Andre avsetninger for forpliktelser	14, 18, 19		
171 486	116 548	Sum avsetning for forpliktelser		13 498	45 338
		Annen langsiktig gjeld			
2 310 556	2 081 556	Obligasjonslån/sertifikatlån	15	1 601 000	1 830 000
470 000	470 000	Ansvarlig lånekapital	15	470 000	470 000
87 338	89 354	Øvrig langsiktig gjeld	15		
2 867 894	2 640 910	Sum annen langsiktig gjeld		2 071 000	2 300 000
		Kortsiktig gjeld			
74 009	81 380	Leverandørgjeld	17	5 421	4 400
59 976	35 940	Betalbar skatt	8		
54 383	63 603	Skyldige offentlige avgifter		3 121	2 138
40 000	29 000	Utbytte/konsernbidrag	9	29 000	40 000
131 030	112 999	Annen kortsiktig gjeld		161 200	207 896
359 398	322 923	Sum kortsiktig gjeld		198 742	254 434
3 398 777	3 080 381	Sum gjeld		2 283 241	2 599 772
4 449 803	4 197 922	Sum egenkapital og gjeld		3 451 681	3 697 520

BALANSE EGENKAPITAL OG GJELD

Ålesund, 8. April
Styret i Tafjord Kraft AS

Bjørn Tømmerdal
styreleder

Atle Neteland
nestleder

Kristin Krohn Devold
styremedlem

Harald T. Nesvik
styremedlem

Lise Reinertsen
styremedlem

Per Kåre Skudal
styremedlem

Per Ove Hjelme
styremedlem

Erik Espeset
daglig leder

TAFJORD konsernet		(alle tall i 1000 kr)	Note	Tafjord Kraft AS	
2014	2015			2015	2014
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
46 881	71 503	Resultat før skattekostnad		28 934	-39 399
-124 536	-59 976	Årets betalte skatt			
-828	354	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler			
21	0	Tap/gevinst ved salg av aksjer			
182 518	192 054	Ordinære avskrivninger		10 682	11 218
1 942	3 671	Nedskrivning driftsmidler			
-29 012	24 249	Endring i varel., kundeford. og leverandørgjeld		-8 128	-271
-13 870	-5 694	Forskj. kostn.f pensj. og inn-/utbet. i pensj.ordn.		-311	-5 054
66 980	729	Resultat v/bruk av egenkapital- og bruttometode		-97 315	-23 996
6 590	-88	Nedskrivning finansielle anleggsmidler			
34 630	6 789	Endring i andre tidsavgrensingsposter		-55 146	73 792
171 313	233 593	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-121 284	16 289
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
-1 628	-9 421	Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler			
1 271	3 154	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	135
-221 891	-234 985	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-8 060	-8 292
3 313	1 602	Innbetalinger ved salg av aksjer i andre foretak		0	16
-187 806	-20	Utbetalinger ved kjøp av aksjer/andeler i andre foretak		0	-150
23 065	3 741	Endring i andre investeringer/utlån		49 781	134 598
-383 676	-235 929	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		41 721	126 307
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
1 980 556	1 599 000	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		1 200 000	1 500 000
-1 370 000	-1 828 000	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-1 429 000	-1 370 000
0	-4 185	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld (leasing)			
-88 300	-40 000	Utbetalinger av utbytte		-40 000	-88 300
		Innbetalinger av konsernbidrag/utbytte		68 556	114 590
522 256	-273 185	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-200 444	156 290
309 893	-275 521	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-280 008	298 886
48 916	358 809	Kontanter og kontantekvivalenter 01.01		321 905	23 018
358 809	83 288	Kontanter og kontantekvivalenter 31.12	1	41 896	321 905

NOTE 1

Regnskapsprinsipp

Årsregnskapet for TAFJORD består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpoppstilling og noteopplysninger og er avlagt i samsvar med regnskapslov og god regnskapsskikk gjeldende i Norge pr. 31. desember 2015.

Regnskapsprinsippene utdypes nedenfor. Ved anvendelse av regnskapsprinsipper og presentasjon av transaksjoner og andre forhold, legges det vekt på økonomiske realiteter, ikke bare juridisk form.

Usikkerhet i estimater

Regnskapet er basert på forutsetninger og estimater som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Beste estimater ved tidspunkt for avleggelse av regnskapet legges til grunn når faktiske tall ikke er tilgjengelige.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Eiendeler som knytter seg til varekretsløpet og poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Sertifikatlån og trekk under trekkfasiliteten defineres som langsiktig gjeld innenfor trekkfasilitetens totale ramme.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler som forringes avskrives. Dersom det finner sted en verdiendring som ikke er forbigående, foretas en nedskrivning av anleggsmidlet. Vurdering av omløpsmidler skjer til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig og langsiktig lån balanseføres til pålydende beløp.

Usikre forpliktelser

Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Inntektsføring

Inntekt for salg av varer resultatføres når levering har funnet sted og det vesentligste av risiko og avkastning er overført. Salg av tjenester resultatføres i perioden tjenesten utføres. For anleggskontrakter anvendes løpende inntektsføring. Identifiseres tap på prosjekt, foretas avsetning for det estimerte tapet i sin helhet.

Inntekter fra energisalg

Inntekter fra energisalg knytter seg til inntekter fra produksjon og salg av kraft. Inntektsføring av energisalg skjer løpende i henhold til produsert og levert volum til kunder og kraftbørsen. Inntekter fra energisalg består av realiserte inntekter fra fysisk kraftleveranse og finansiell kraft- og valutahandel. Resultat fra handelsporteføljer presenteres netto, mens kjøp og salg av fysisk kraft fra kraftbørsen presenteres brutto.

Inntekter fra kraftoverføring

Inntekter fra kraftoverføring er underlagt inntektsrammeregulering fra Norges vassdrag og energidirektorat (NVE). NVE fastsetter hvert år maksimal inntektsramme for hver netteier. Inntektsrammen skal gi dekning for netteier sine faktiske kostnader, og en rimelig avkastning på investert kapital. Forskjellen mellom inntektsrammen og inntektsførte tariffinntekter utgjør mer- eller mindreinntekt. Akkumulert mer-/ mindreinntekt renteberegnes iht. rentesats og prinsipper fastsatt av NVE, og regnskapsføres som gjeld/fordring mot nettkundene.

Inntekter fra energigjenvinning

Inntekter fra energigjenvinning består i hovedsak av inntekter fra avfallsbehandling, fjernvarmesalg til næringskunder og privatkunder samt el-salg til Ålesund kommune. Avfallsbehandling, fjernvarmesalg til næringskunder og el-salg faktureres månedlig. Fjernvarmesalg til privatkunder faktureres kvartalsvis. Inntekter fra energigjenvinning resultatføres i perioden tjenesten utføres.

Inntekter fra telekom

Inntekter fra telekom gjelder salg av telekomprodukt til privat - og bedriftsmarkedet. Produktene blir forskuddsfakturert per måned, - kvartal og halvår. Inntektene periodiseres lineært per måned i henhold til leveransen til kunden.

Energikjøp/Varekost

TAFJORD dekker sine fysiske leveringsforpliktelser gjennom kjøp av kraft i det nordiske spotmarkedet. Deler av volumet er prissikret gjennom finansielle kraftkontrakter.

Regnskapsføring av realisert gevinst eller tap knyttet til kraftkontrakter som sikrer kjøp blir i resultatregnskapet klassifisert som kraftkjøp eller kraftkjøpsreduksjon.

Kostnadsføringstidspunkt/sammenstilling

Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Erstatninger/konsesjonskraft

Det ytes ulempeerstatninger og vederlag for bruksrett til vannfall og grunn i form av engangserstatninger, årlige erstatninger og konsesjonskraft. Engangserstatninger aktiveres på anlegg og avskrives. Årlige erstatninger kostnadsføres som annen driftskostnad i resultatregnskapet, mens uttak av tilkjent konsesjonskraft inngår i inntekter fra energisalg.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter de selskap hvor morselskapet og datterselskap direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse. Konsernregnskapet viser selskapenes økonomiske stilling, resultat av årets virksomhet og kontantstrømmer som en samlet økonomisk enhet. Det er anvendt enhetlige regnskapsprinsipper for alle selskap som inngår i konsernet. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert.

Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Datterselskap er selskap hvor Tafjord Kraft AS har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse oppnås normalt ved eierskap eller kontroll over mer enn 50 % av de stemmeberettigede aksjene. Tilknyttede selskap er selskap hvor Tafjord Kraft AS, direkte eller indirekte, har en eierandel på mellom 20 % og 50 %.

Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskaper innarbeides i henhold til egenkapitalmetoden i morselskapet. Morselskapets inntekt fra investering i datterselskap og tilknyttede selskap er basert på resultat etter skatt, med tillegg av inntektsføring av utsatt inntekt og avskrivning på merverdier.

Felles kontrollert selskap og virksomheter under felles kontroll

Med felleskontrollert selskap og virksomheter under felles kontroll menes virksomhet der TAFJORD, direkte eller indirekte, sammen med ett eller flere andre selskaper, i fellesskap kontrollerer virksomheten.

Felleskontrollert selskap regnskapsføres i morselskapet etter egenkapitalmetoden. I konsernregnskapet konsolideres andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader brutto.

Virksomheter under felles kontroll konsolideres brutto både i morselskapets regnskap og konsernregnskapet. For andeler i kraftproduserende selskap, er andel av produsert kraft som etter samarbeidsavtale tas ut fra felleskontrollert virksomhet og videregives av selskapet, inkludert som del av inntekter fra energisalg.

Immaterielle eiendeler

Det felleskontrollerte selskapet Mørenett AS har langsiktige konsesjoner i nærområdet på nettdrift og derved salg av nett-tjenester. Verdien av konsesjonene er klassifisert som en immateriell eiendel som skal avskrives lineært over 20 år. I konsernregnskapet elimineres konsesjoner i samsvar med eierandel i Mørenett AS.

Konsernet har balanseført goodwill tilknyttet ulike oppkjøp de siste årene. Merverdier tilknyttet strømkunder blir i konsernregnskapet klassifisert som goodwill med avskrivning over 10 år, mens merverdier tilknyttet bredbåndskunder avskrives over 5 år.

Utgifter forbundet med forskning og utvikling kostnadsføres normalt løpende.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Dersom den virkelige verdien av et driftsmiddel er lavere enn bokført verdi, og dette skyldes årsaker som ikke antas å være forbigående, skrives driftsmidlet ned til virkelig verdi.

Kostpris for kjøpte driftsmidler er anskaffelseskost. Kostpris for egentilvirkede varer er direkte materialer, direkte lønn samt andel av indirekte tilvirkningskostnader. Renter som knytter seg til anlegg under oppføring blir aktivert som en del av kostprisen.

Vedlikehold

Periodisk vedlikehold aktiveres og avskrives over perioden fram til neste tilsvarende vedlikehold forventes gjennomført.

Utgifter forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir løpende kostnadsført. Påkostninger som øker driftsmiddelets framtidige inntjening, aktiveres og avskrives over forventet levetid. Driftsmidler som erstattes, kostnadsføres.

Avskrivninger

Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris. Tilsvarende prinsipper legges til grunn for immaterielle eiendeler. Avskrivningene er klassifisert som ordinære driftskostnader.

Varelager

Varelageret er oppført til kostpris, redusert for ukurans. Også beholdning av usolgte elsertifikat utstedt på egne kraftverk er klassifisert som varelager. Beholdningen er verdsatt til markedspris pr 31.12

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

Konsernkontoavtale

Det foreligger konsernkontoavtale mellom hovedbankforbindelsen på den ene siden og selskaper i TAFJORD på den andre siden. Morselskapet Tafjord Kraft AS er konsernkonto innehaver, mens datterselskapene er underkonto innehavere i konsernkontosystemet. Tafjord Kraft AS presenterer mellomværende mot bank som bankinnskudd. Mellomværende innad i konsernkontosystemet presenteres som mellomværende mellom konsernselskap. Konsernkonto innehaver og underkonto innehavere er solidarisk ansvarlig for mellomværende mot hovedbankforbindelsen, inntil 75 mill. kr.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under andre finansposter.

Egenkapital

Konsernets egenkapital består av aksjekapital, overkurs og annen egenkapital. Egenkapitalen i morselskapet Tafjord Kraft AS består i tillegg av fond for vurderingsforskjeller.

Fond for vurderingsforskjeller

Positiv differanse mellom balanseført verdi på investeringer i datterselskap, felleskontrollert selskap og tilknyttet selskap vurdert etter egenkapitalmetoden og tilsvarende verdi etter historisk kost, tillegges fond for vurderingsforskjeller. Fondet er bundet egenkapital.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad

Selskapet og konsernet har en ytelsesbasert pensjonsordning for sine ansatte. Ytelsesordningen reguleres i henhold til regelverket for offentlig pensjon. Konsernet har også en innskuddsordning gjennom et felleskontrollert selskap som konsolideres i henhold til bruttometoden. Innskuddsordningen blir håndtert i samsvar med lov om obligatorisk tjenestepensjon.

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes sluttlønn. Ansatte som ikke har full opptjening vil få sin pensjon redusert forholdsmessig. Full opptjeningstid i den offentlige ytelsesordningen er 30 år.

Årets netto pensjonskostnader i ytelsesordningen inngår i posten lønns- og personalkostnad i resultatregnskapet, og består av summen av årets pensjonsopptjening og nettorente på pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse. Netto forpliktelse er beregnet med utgangspunkt i nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser (utover Folketrygdens ytelser) som den ansatte har opptjent pr. 31.12, fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Netto pensjonsforpliktelser på underfinansierte ordninger er balanseført som pensjonsforpliktelser, mens eventuelle netto pensjonsmidler på overfinansierte ordninger er balanseført som pensjonsmidler dersom det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes.

Pensjonsforpliktelsene er beregnet med utgangspunkt i anbefalinger fra Norsk Regnskapsstiftelse og tilfredsstillende kravene i IAS 19 blant annet når det gjelder diskonteringsrente, avkastningsrente, forventet lønnsvekst og G regulering. Det benyttes ikke korridorløsning, alle estimatavvik - både i forhold til forpliktelser og midler, amortiseres umiddelbart og føres mot egenkapitalen. Beregningene er utført av kvalifisert aktuar, og er basert på lineær opptjeningsmodell. Spesifikasjon av pensjonskostnad og forpliktelser er vist i note 5.

Utsatt skatt og skattekostnad

TAFJORD er underlagt fire forskjellige skattetyper. Det er alminnelig skatt på overskudd, naturressursskatt, grunnrenteskatt og eiendomsskatt.

Overskuddsskatt

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Ved beregningen benyttes nominell skattesats. Positive og negative forskjeller vurderes mot hverandre innenfor samme tidsintervall. Utsatt skattefordel oppstår dersom en har midlertidige forskjeller som gir opphav til skattemessige fradrag i fremtiden. Årets skattekostnad består av endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel, sammen med betalbar skatt for inntektsåret.

Naturressursskatt

Vannkraftverk med merkeytelse over 10.000 kVA er pålagt naturressursskatt med 1,1 øre pr. kWh til kommunen og 0,2 øre til fylkeskommunen, totalt 1,3 øre pr. kWh. Grunnlaget for naturressursskatten er gjennomsnittlig kraftproduksjon de siste 7 år. Naturressursskatten blir samordnet med overskuddsskatten, hvor naturressursskatt som overstiger overskuddsskatt er en forskuddsbetalt skatt som framføres med rentegodtgjørelse.

Grunnrenteskatt

Grunnrente er et eget skattefundament, og skatt på grunnrente skal i utgangspunktet beregnes og behandles for hvert enkelt vannkraftverk med merkeytelse over 10.000 kVA. Denne skatten kommer i tillegg til alminnelig skatt på overskudd.

Grunnrenteskatten utgjør 31 % av netto grunnrenteinntekt ved det enkelte kraftverk. Negativ grunnrenteinntekt i et kraftverk kan samordnes mot positiv grunnrenteinntekt i andre eide kraftverk.

Negativ grunnrenteinntekt fra før 2007 kan framføres mot senere positiv grunnrenteinntekt med renter i samme kraftverk. Ikke samordnet grunnrenteinntekt inngår i grunnlaget for beregning av utsatt skattefordel i grunnrentebeskatningen, sammen med utsatt skatt/-fordel knyttet til midlertidige forskjeller vedrørende driftsmidler og pensjonsforpliktelse i kraftproduksjonen. Utsatt skattefordel knyttet til negativ grunnrenteinntekter og grunnrenteskatt på midlertidige forskjeller blir aktivert for kraftverk som er i skatteposisjon eller vil komme i skatteposisjon innen 10 år. Ved beregningen benyttes nominell skattesats.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten er en overskuddsuavhengig skatt. For vannkraftverk blir grunnlaget for eiendomsskatten fastsatt i forbindelse med skatteligningen. Øvrige eiendommer og anlegg blir verdsatt gjennom eiendomsskattetakst. Eiendomsskatten utgjør inntil 0,7% av grunnlaget. Eiendomsskatten presenteres som en driftskostnad.

Elsertifikater

Konsernet har en forpliktelse til å levere elsertifikater ved strømsalg. Forpliktelsen gjøres opp ved levering av elsertifikater 1. april i påfølgende år. Kostnad for levert elsertifikatpliktig volum inngår i kraftkjøp og periodiseres i samme periode som tilhørende kraftsalg. Elsertifikatforpliktelsen for regnskapsåret beregnes med elsertifikatpris i henhold til kostpris for beholdning av elsertifikater og inngåtte forward-kontrakter. Elsertifikatbeholdning balanseføres i henhold til laveste verdis prinsipp. Beregnet beholdning og forpliktelse presenteres netto i balansen under annen kortsiktig gjeld.

Terminkontrakter på kjøp av elsertifikater for å sikre kommende års forventede forpliktelser, vurderes løpende. Dersom det er aktuelt gjøres avsetning for tapsbringende kontrakter.

Sikring

Finansiell handel i kraft- og valutakontrakter

Finansielle kraftkontrakter i produksjonsporteføljen og valutakontrakter behandles regnskapsmessig som kontantstrømsikring. Dette innebærer at gevinster eller tap knyttet til de finansielle kontraktene resultatføres samtidig med underliggende kraftsalg. Urealiserte verdiendringer knyttet til fremtidige kraftleveranser regnskapsføres ikke.

Tradingporteføljen regnskapsføres i henhold til porteføljeprinsippet til laveste verdis prinsipp.

Se for øvrig omtale av de ulike porteføljene i note 2 Krafthandel.

Rentebytteavtaler

Selskapet har inngått rentebytteavtaler. Disse behandles regnskapsmessig som sikring. Urealiserte verdiendringer regnskapsføres ikke.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

NOTE 2

Krafthandel

Regnskapsmessig behandling av kontrakter

TAFJORD har gjennom Tafjord Kraftproduksjon AS bygget opp to kontraktporteføljer – produksjon og trading. Målet for produksjonsporteføljen er å avdempe virkningen av prissvingninger i kraftmarkedet, samt å oppnå høyest mulig avkastning ved ønsket risiko. For trading-porteføljen er målet høyest mulig avkastning innenfor definerte risikorammer.

Krafthandelen består av kjøp og salg i spot-markedet i kombinasjon med sikring gjennom finansielle kontrakter. I den finansielle handelen benyttes i all hovedsak standardiserte terminkontrakter med den nordiske kraftbørsen Nasdaq som motpart.

Produksjonsporteføljen er en ren sikringsportefølje og har 3-4 års horisont. Verdsetting av denne er utfra porteføljeprinsippet hvor kontraktmassen vurderes mot produksjonskost. I den grad det samlet fremkommer urealisert tap kostnadsføres disse.

Tradingporteføljen vurderes mot markedspriser og verdsettes samlet etter laveste verdis prinsipp på balansetidspunktet. Aktiviteten i denne porteføljen har inneværende år vært svært begrenset, og konsernet har ingen åpne posisjoner pr 31.12

Pr. 31.12.2015 har selskapet følgende kontrakter i produksjonsporteføljen for de kommende 5 år, hvor kontraktvolum for perioden 2020-2021 kun omfatter konsesjonskraft:

Kontraktvolum i GWh	2016-2019	2020-2021
Salg	1 359	192
Kjøp	86	0
Netto salg	1 272	192

Etter vurdering av konsernets kjøps- og salgskontrakter, samt egen produksjon, har en ikke funnet det nødvendig å foreta noen tapsavsetninger. I overnevnte vurdering er selvkost (konsesjonskraftpris for år 2016) for egenproduksjon lagt til grunn. Kontraktpriser og Nasdaq's noterte markedspriser pr. 31.12.2015 er lagt til grunn for kontrakter og usolgt overskuddsvolum.

Spesielle kraftleveringsforpliktelser

Konsernet har forpliktelse til å levere 88 GWh konsesjonskraft årlig til kommuner knyttet til kraftutbygging i Tafjord-vassdraget. Videre har konsernet som deleier i Øvre Otta – vassdraget, årlige konsesjonskraftforpliktelser på i størrelsesorden 6,6 GWh til Skjåk kommune. Levering skjer til gjeldende konsesjonskraftpris. Konsernet har evigvarende fallrettigheter.

Magasinbeholdninger

Det foretas ingen balanseføring av magasinbeholdninger. Vannbeholdningen ved årets slutt vil imidlertid ha betydning for fremtidig produksjonsevne og dermed for fremtidige salgsinntekter eller kraftkjøpskostnader.

TAFJORD sin magasinbeholdning viser følgende utvikling:

	2015	2014	2013	2012	2011
Vannbeholdning i GWh pr. 31.12	530	489	515	493	591
Magasinfylling i prosent	60%	55%	58%	56%	67%
Årets produksjon i GWh	1 169	1 191	1 254	1 509	1 257

Regnskapsmessig behandling av sluttbrukeromsetningen

Sluttbrukeromsetningen innen strømsalg er delt inn i porteføljer og risikogrupper.

Risiko knyttet til de ulike porteføljer vurderes fortløpende, og det gjøres avsetninger for evt. tap pr. portefølje og risikogruppe.

NOTE 3

Segmentinformasjon

Konsernets virksomhet (TAFJORD) er organisert i ulike datterselskaper, samt felleskontrollerte virksomheter som egne økonomiske enheter. For nevnte selskaper foreligger det adskilt finansiell informasjon om forretningsvirksomheten, og som ledelsen følger opp.

Inndeling av konsernet i driftssegmenter omfatter i hovedsak følgende segment:

1. Vannkraft dekker all energiproduksjon og krafthandel knyttet til vannkraft.
2. Energigjenvinning omfatter gjenvinning av restavfall til fjernvarme og varmekraft, samt distribusjon av fjernvarme.
3. Strøm omfatter markedsføring og salg av strøm til kunder i Møre og Romsdal.
4. Telekom omfatter fiberinfrastruktur, samt markedsføring og salg av bredbåndstjenester til kunder i Møre og Romsdal.
5. Kraftnett og tekniske tjenester omfatter distribusjon av strøm til kunder i 12 kommuner på Sunnmøre og deler av Nordfjord. I tillegg kommer tekniske tjenester som leveres til andre interne virksomhetsområder og det eksterne markedet.
6. Støttefunksjoner omfatter konsernledelse og felles stabstjenester til datterselskap og det felleskontrollerte selskapet Mørenett.
7. Eliminering angir interne transaksjoner mellom segmentene.

Året 2015

(alle tall i hele 1 000 kr)	TAFJORD	Vannkraft	Energi gjenvinning	Strøm	Telekom	Kraftnett og tekniske tjenester	Støtte funksjoner	Eliminering
Driftsinntekter	1 066 057	521 982	115 397	274 594	147 945	257 818	0	-251 678
Andre driftsinntekter	65 530	6 014	328	15 017	16 368	45 098	51 336	-68 631
Totale driftsinntekter	1 131 587	527 996	115 725	289 611	164 313	302 915	51 336	-320 309
EBITDA	351 409	131 854	51 208	26 120	56 807	92 183	-6 761	0
Av-/nedskrivninger	195 725	48 042	39 148	145	42 181	53 523	10 682	2 005
Driftsresultat	155 684	83 812	12 060	25 975	14 626	38 660	-17 443	-2 005
Investeringer*	250 607	21 352	43 359	0	89 673	88 162	8 060	0
Sysselsatt kapital	3 695 694	1 643 930	540 185	67 524	560 665	837 725	3 197 544	-3 151 880

*) Ekskl. investeringer i aksjer og andeler i andre foretak / TS

Året 2014

(alle tall i hele 1 000 kr)	TAFJORD	Vannkraft	Energi gjenvinning	Strøm	Telekom	Kraftnett og tekniske tjenester	Støtte funksjoner	Eliminering
Driftsinntekter	1 122 225	640 970	113 725	323 281	121 981	239 289	0	-317 021
Andre driftsinntekter	73 333	7 330	215	15 089	14 896	53 042	49 257	-66 495
Totale driftsinntekter	1 195 558	648 300	113 940	338 370	136 877	292 330	49 257	-383 516
EBITDA	381 853	200 321	48 554	19 201	42 395	77 810	-6 427	0
Av-/nedskrivninger	184 459	48 006	34 227	460	32 636	55 907	11 218	2 005
Driftsresultat	197 394	152 314	14 327	18 741	9 759	21 903	-17 645	-2 005
Investeringer*	253 062	13 295	59 450	383	103 798	67 844	8 292	0
Sysselsatt kapital	3 576 948	1 694 870	536 326	66 737	510 866	817 241	3 075 844	-3 124 934

*) Ekskl. investeringer i aksjer og andeler i andre foretak / TS

NOTE 4

Lønns- og personalkostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte og godtgjørelse revisor

(alle tall i hele 1 000 kr)	Konsern		Morselskap	
	2015	2014	2015	2014
Lønninger	164 660	170 050	22 479	23 076
Arbeidsgiveravgift	26 309	25 411	3 800	3 887
Pensjonskostnader	23 077	1 081	4 534	-907
Aktiverte personalkostnader	-35 381	-27 482		
Andre lønns- og personalkostnader	7 949	7 592	2 030	2 206
Lønns- og personalkostnad	186 614	176 653	32 843	28 261
Gjennomsnittlig antall årsverk (inkl. andel Mørenett AS)	249	252	30	33

Ytelser til ledende ansatte	Lønn	Bonus	Årlig kostnad pensjon	Annen godtgj.
Erik Espeset - konsernsjef og daglig leder Tafjord Kraft AS	2 062	0	426	5
Stig Falling - daglig leder Tafjord Kraftproduksjon AS	1 247	49	172	9
Odd Helland - daglig leder Tafjord Kraftvarme AS (til 30.06)	757	61	0	4
Irene Vik - daglig leder Tafjord Kraftvarme AS (fra 01.09)	397	0	317	3
Gunnar Hareide - daglig leder Tafjord Marked AS	1 242	73	432	9
Terje Søvikhagen - økonomi- og finansdirektør Tafjord Kraft AS	1 236	20	189	9
Kari Løken - kommunikasjonssjef Tafjord Kraft AS	895	20	181	9
MayBrit Tømmervik - organisasjonssjef Tafjord Kraft AS	932	20	194	9

Konsernsjefen er ansatt på fastlønn og har ingen bonus- eller opsjonsordning. Ansettelsesavtalen med konsernsjef inneholder bestemmelser som innebærer mulighet for fratredelse ved fylte 62 år. Ved fratredelse vil pensjonsbestemmelser som gir kompensasjon for 66 % av lønn gjelde frem til fylte 67 år, fra hvilket tidspunkt vedtektene i selskapets kollektive pensjonsordning gjøres gjeldende. Den kollektive pensjonsordningen gir en pensjon på 66 % av pensjonsgrunnlaget - sistnevnte begrenset oppad til 14 G for konsernsjef, samtidig som pensjonen avkortes for eventuell manglende full opptjeningstid fra fylte 67 år.

Daglige ledere i Tafjord Kraftproduksjon AS og Tafjord Marked AS kan også velge å ta ut førtidspensjon. Kompensasjonen ved eventuelt uttak av førtidspensjon er satt til 66 % av lønn. Daglig leder i Tafjord Kraftvarme ansatt i 2015 følger generell pensjonsordning i TAFJORD. I motsetning til konsernsjef har daglige ledere en prestasjonsbasert bonusordning på inntil 6 % av grunnlønn.

Ingen ledende ansatte har lån i TAFJORD konsernet.

Øvrige ansatte har lån som beløper seg til 0,35 mill. kr. Lånemassen er knyttet til ansattes boligbygging i Tafjord og er rente og avdragsfritt. Alle lånene er sikret ved pant i fast eiendom. Øvrige ansatte hadde fram til utgangen av 2014 en bonusordning innenfor en maksimal ramme på 24 000 kr.

Ytelser til styremedlemmer	Honorar	Annen godtgj.
Bjørn Tømmerdal - styreleder	165	0
Atle Neteland - nestleder	105	0
Harald Tom Nesvik - styremedlem	105	0
Anne Lise M. Ulla - styremedlem til 30/6	51	0
Lise Reinertsen - styremedlem fra 1/7	54	0
Kristin Krohn Devold - styremedlem	105	0
Per Kåre Skudal - styremedlem ansattvalgt	105	0
Hallvar Tafjord - styremedlem ansattvalgt til 30/6	44	0
Per Ove Hjelme - styremedlem ansattvalgt fra 1/7	58	0
Honorar til styremedlemmer som representerer eier BKK, tilfaller arbeidsgiver.		

Revisor	Konsern		Morselskap	
	2015	2014	2015	2014
Lovpålagt revisjon	1 052	961	227	265
Andre attestasjonstjenester	111	173	5	57
Skatterådgivning	5	3	0	0
Andre tjenester utenfor revisjon	44	99	11	85
SUM	1 212	1 237	242	407

NOTE 5

Pensjon

Pensjonskostnader - midler og forpliktelser

Tafjord Kraft AS og datterselskapene har en kollektiv ytelsespensjonsordning i BKK Pensjonskasse. Det felleskontrollerte selskapet Mørenett AS, som blir konsolidert inn i TAFJORD-konsernet med sin 53,66 % andel, har både en innskuddsordning og en ytelsesordning for sine ansatte. Innskuddsordningen omfatter i første rekke ansatte som 01.01.2014 kom fra Tussa Nett AS, og utgjør 5 % for lønn mellom 1 og 6 G (G=grunnbeløpet i Folketrygden) og 8 % for lønn mellom 6 og 12 G. Ytelsesordningen gjelder i hovedsak tidligere ansatte i Tafjord Kraftnett AS og denne ordningen ligger fortsatt i BKK Pensjonskasse. Det er Gabler AS som administrerer BKK Pensjonskasse og ytelsespensjonsordningen regnskapsføres i henhold til IAS 19. Årlig aktuarberegning utføres av aktuar i Gabler AS.

Ytelsesplan i sikret ordning

Ytelsesplanen omfatter alders-, uføre-, etterlatte- og barnepensjon. Den gir de ansatte en bestemt fremtidig pensjonsytelse basert på antall opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder. Alderspensjonen utgjør ved full opptjening 66 % av pensjonsgrunnlaget for lønn opp til 12G. Alle født i 1943 eller senere vil få pensjonen sin levealdersjustert, noe som kan føre til en pensjonsutbetaling som er mindre enn 66 % av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen er en bruttoordning og reguleres i henhold til regelverket for offentlig pensjon. Ordningen finansieres ved at medlemmene innbetaler 2 % av pensjonsgrunnlaget. Øvrig pensjonspremie dekkes av arbeidsgiver.

Ytelsesplan i usikrede ordninger

De usikrede ordningene består av AFP og direktørpensjoner. Disse er vist samlet under betegnelsen usikrede ordninger. Gammel AFP-ordning, inngått før 31.12.2010 og hvor arbeidsgiver finansierer 25 % av pensjonen - i tillegg til en årlig medlemspremie, blir avsluttet i 2015. Fra 01.01.2016 finansieres alle AFP-uttak 100 % av arbeidsgiver.

Estimatavvik

Det benyttes ikke korridorløsning for estimatavvik. Alle estimatavvik, både i forhold til forpliktelser og midler, amortiseres umiddelbart og føres mot egenkapitalen. For pensjonsmidlene settes avkastningsrenten lik diskonteringsrenten ved inngangen til året. Den faktiske avkastning på pensjonsmidlene i 2015 ble 0,7 % - hvorav minus 1,7 % er ført som estimatavvik/aktuarielt tap direkte mot egenkapital, mens 2,4 % er ført som avkastning/reduert pensjonskostnad i resultatregnskapet.

Planendringer

Planendringer resultatføres. Den økonomiske effekten av levealdersjustering i alderspensjonen fra folketrygden og tjenestepensjonsordningen for alle årskull, samt individuell garanti er innarbeidet i tidligere år. Individuell garanti er en garanti som delvis skjærer de som er født i 1958 eller tidligere fra effekten av levealdersjustering.

Den nye uføreordningen som er innført fra 01.01.2015 antas å redusere arbeidsgivers fremtidige forpliktelser, men samtidig øke folketrygdens andel av den årlige kostnaden.

Økonomiske forutsetninger

TAFJORD har vurdert at markedet for obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) tilfredsstillende kravene i IAS 19.83 til foretaksobligasjoner med høy kvalitet og dypt marked.

Per 31.12.2015 har TAFJORD benyttet en diskonteringsrente på 2,5 %, noe som er 0,2 % under anbefalingen fra Norsk Regnskapsstiftelse. Dette gir isolert sett en noe høyere forpliktelse for TAFJORD enn det anbefalingen tilsier. Øvrige forutsetninger er i tråd med regnskapsstiftelsens anbefalinger. Avviket er innenfor en akseptabel grense.

Demografiske forutsetninger

TAFJORD har i pensjonsberegningene i en rekke år brukt Gablers dynamiske dødelighetsgrunnlag GAP07. I forbindelse med at Finanstilsynet innførte K2013 som dødelighetsgrunnlag for forsikringsordninger vurderte Gabler GAP07 mot faktisk observert dødelighet i medlemsbestanden. Beregningene underbygger at GAP07 er et forventningsrett dynamisk dødelighetsgrunnlag i forhold til krav i Norsk Regnskapsstiftelsens veiledning for pensjonsforutsetninger.

Kurvet reallønnsvekst

Forventet lønnsvekst lagt til grunn i TAFJORD sine pensjonsberegninger bygger på Gablers regresjonsmodell. Modellen bruker alder som en forklaringsvariabel for reallønnsutvikling til arbeidstakere. Sammenhengen mellom alder og reallønnsutvikling kan forklares blant annet med at de unge gjør flere lønnshopp enn de eldre arbeidstakerne. Basert på historiske bestandsdata i pensjonskassen er det utledet en tilpasset lønnskurve som viser at den gjennomsnittlige reallønnsveksten for ansatte i TAFJORD er fallende med alder. Denne kurven legges til grunn for aktuarielle beregninger.

Beregninger viser at kurvet lønnsvekst gir lavere pensjonsforpliktelse enn lineær lønnskurve.

Pensjonsmidler i BKK Pensjonskasse

BKK Pensjonskasse fikk en avkastning i 2015 på 0,8 prosent (26 mill. kroner) mot en indeksavkastning på 3,0 prosent. Mindreavkastningen ble 77 mill. kroner i forhold til indeks. Aksjeeksponeringen er 38,5 prosent, mens bufferkapitalen er 455 mill. kroner som er 67 mill. kroner mindre enn ved forrige årsskifte. Samlet tapspotensial med korrelasjon er beregnet til 73 prosent av bufferkapitalen, noe som vurderes å være en tilfredsstillende risikosituasjon. Forvaltningskapitalen var 3 470 mill. kroner. I 2015 betalte TAFJORD normal årspremie til pensjonskassen.

Risikovurdering av ytelsesbaserte ordninger

Gjennom ytelsesbaserte ordninger er konsernet påvirket av en rekke risikoer som følge av usikkerhet i forutsetninger og fremtidig utvikling. De mest sentrale risikoene er beskrevet under:

Forventet levetid:

Konsernet har påtatt seg en forpliktelse til å utbetale pensjon for de ansatte livet ut. Økning i forventet levealder blant medlemsmassen medfører en økt forpliktelse for konsernet.

Avkastningsrisiko:

Konsernet blir påvirket ved en endring i faktisk avkastning på pensjonsmidlene som vil medføre endring i netto forpliktelse.

Inflasjons- og lønnsvekstrisiko:

Konsernets pensjonsforpliktelse har risiko knyttet til både inflasjon og lønnsutvikling, selv om lønnsutviklingen er nært knyttet til inflasjonen. Høyere inflasjon og lønnsutvikling enn hva som er lagt til grunn i pensjonsberegningene, medfører økt forpliktelse for konsernet.

Renterisiko:

Ved neddiskontering av pensjonsutbetalinger brukes markedsrenter. Generelt lavt eller fallende rentenivå øker brutto pensjonsforpliktelse for konsernet, mens økende rentenivå reduserer forpliktelsene.

I den tallmessige delen av pensjonsnoten under finnes en oversikt over antall aktive medlemmer og pensjonister for hhv den sikrede og usikrede ytelsesordningen, samt innskuddsordningen.

De aktuarmessige beregningene bygger på følgende forutsetninger:	2015	2014
1. Diskonteringsrente	2,4 %/2,5 %	4,1 %/2,4 %
2. Forventet avkastning	2,5 %	2,4 %
3. Forventet lønnsvekst	2,5 %	3,25%
4. Forventet G-regulering	2,25%	3%
5. Forventet regulering av pensjoner under utbetaling	1,5 %	2,25%
6. Uttakstilbøyelighet AFP	25%	10%
7. Uttakstilbøyelighet direktørpensjon v/62 år	25%	50%
8. Demografiske forutsetninger	Gap07/K63	Gap07/K63

I pkt. 1, hvor det er oppgitt to %-satser, benyttes den første for kostnad og den siste for forpliktelser i utgående balanse.

I pkt. 8, betyr betegnelsen Gap07 Gablens dynamiske dødelighetstabeller fra 2007, mens K63 er uføretabeller.

(alle tall i hele 1 000 kr) Dato for regnskapsavslutning	Tafjord Kraft AS total		Tafjord Kraft AS sikret		Tafjord Kraft AS sikret	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
A. Periodens pensjonskostnad						
Årets pensjonsopptjening (Service Cost)	3 489	2 873	3 270	2 743	219	130
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	492	405	461	387	31	18
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	3 407	4 422	2 910	4 078	497	344
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-2 379	-3 599	-2 379	-3 599	0	0
Resultatført planendring	0	-3 567	0	-4 181	0	614
Medlemsinnskudd	-407	-430	-407	-430	0	0
Resultatført pensjonskostnad	4 602	104	3 855	2 548	747	1 106
B. Balanseført pensjonsforpliktelse						
DBO ved periodens slutt	83 606	145 347	72 553	123 700	11 054	21 647
Midler ved periodens slutt	70 108	100 008	70 108	100 008	0	0
Balanseført pensjonsforpliktelse inkl arb.g.avgift	13 498	45 338	2 445	23 692	11 054	21 647
C. Avstemming pensjonsforpliktelse						
Pensjonsforpliktelse i inngående balanse	45 339	21 104	23 692	11 905	21 647	9 199
Resultatført pensjonskostnad	4 602	104	3 855	-1 002	747	1 106
Aktuarielt tap (gevinst) ført mot egenkapital	-31 529	29 289	-21 408	15 835	-10 121	13 454
Innbetalinger inkl arb.g.avg.	-3 845	-3 307	-3 694	-3 046	-151	-261
Utbet. pensjon over drift ekskl. arb.g.avgift	-1 068	-1 851	0	0	-1 068	-1 851
Balanseført pensjonsforpl. ved periodens slutt	13 498	45 338	2 445	23 692	11 054	21 647
D. Medlemsstatistikk						
Antall aktive medlemmer			29	32	28	31
Antall pensjonister			23	62	3	3

(alle tall i hele 1 000 kr) Dato for regnskapsavslutning	Tafjord Konsern AS total		Tafjord Konsern AS sikret		Tafjord Konsern AS sikret	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
A. Periodens pensjonskostnad						
Årets pensjonsopptjening (Service Cost)	17 148	12 479	15 768	11 710	1 380	769
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	2 414	1 759	2 219	1 651	195	108
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	11 356	15 315	10 207	14 263	1 150	1 051
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-7 571	-12 257	-7 571	-12 257	0	0
Resultatført planendring	0	-14 041	0	-21 013	0	6 972
Resultatført nettoforpliktelse ved oppgjør	0	-323	0	-256	0	-67
Medlemsinnkudd	-2 352	-2 362	-2 352	-2 362	0	0
Resultatført pensjonskostnad ytelsesordning	20 996	570	18 271	-8 264	2 725	8 834
Resultatført pensjonskostnad innskuddsordning inkludert privat AFP	2 683	2 104	1 342	1 309	1 342	796
Resultatført pensjonskostnad begge ordninger	23 679	2 674	19 613	-6 955	4 066	9 630
B. Balanseført pensjonsforpliktelse						
DBO ved periodens slutt	444 010	503 817	387 841	454 317	56 169	49 499
Midler ved periodens slutt	353 921	337 141	353 921	337 141	0	0
Balanseført pensjonsforpliktelse inkl arb.g.avgift	90 089	166 676	33 920	117 177	56 169	49 499
C. Avstemming pensjonsforpliktelse						
Pensjonsforpliktelse i inngående balanse	166 676	77 474	117 177	49 983	49 499	27 491
Resultatført pensjonskostnad	20 996	570	18 271	-8 264	2 725	8 834
Aktuarielt tap (gevinst) ført mot egenkapital	-71 551	103 868	-78 231	87 121	6 681	16 747
Innbetalinger inkl arb.g.avg.	-23 634	-12 106	-23 296	-11 664	-338	-442
Utbet. pensjon over drift ekskl. arb.g.avgift	-2 397	-3 131	0	0	-2 397	-3 131
Balanseført pensjonsforpl. ved periodens slutt	90 089	166 676	33 920	117 177	56 169	49 499
Balanseført pensjonskompensasjon	593	884				
Sum pensjonsforpliktelse ved periodens slutt	90 682	167 560				

TAFJORD har en eierandel på 53,66 % i det felleskontrollerte selskapet Mørenett AS. Dette selskapet har både en ytelsesordning og en innskuddsordning for sine ansatte og TAFJORD konsernets andel i begge ordningene er innarbeidet i tabellen ovenfor.

Sum pensjonsforpliktelse ved periodens slutt, jfr. nærmeste tabell over, inkluderer også langsiktig pensjonskompensasjon knyttet til tidligere ansatte i TAFJORD etter en virksomhetsoverdragelse 1. november 2013.

Mørenett har i tillegg premiefond og innskuddsfond hvor TAFJORD sin andel er ført opp som pensjonsmidler i balansen.

D. Medlemsstatistikk (innbefatter andeler ansatte fra Mørenett)	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
	sikret ordning		usikret ordning	
Antall aktive medlemmer ytelsesordning (BKK P)	199	203	197	200
Antall aktive medlemmer innskuddsordning (Mørenett)	61	64		
Antall pensjonister	155	133	10	9

NOTE 6

Varige driftsmidler - Morselskap

(alle tall i hele 1 000 kr)					31.12.2015	31.12.2014
	Organisasjon/ Immateriell eiendel	Bygninger	Transport- middel	Maskiner/ inventar	Sum	Sum
Anskaffelseskost 01.01	7 853	140 829	431	48 981	198 094	191 235
Tilgang kjøpte driftsmidler		3 017		7 582	10 599	7 158
Avgang					0	-298
Anskaffelseskost 31.12	7 853	143 846	431	56 563	208 693	198 094
Akk. av-/nedskrivninger pr. 01.01	3 211	42 105	31	38 742	84 089	73 034
Akkumulerte avskrivninger årets avgang					0	-163
Akkumulerte avskrivninger 31.12	4 806	47 057	92	42 815	94 771	84 252
Balanseført verdi pr. 31.12	3 047	96 788	339	13 748	113 922	114 005
I tillegg kommer anlegg under arbeid pr. 31.12.2015 for morselskapet på 0,453 mill. kr.						
Årets avskrivninger	1 595	4 952	62	4 073	10 682	11 218
Årets nedskrivninger					0	0
Økonomisk levetid	Inntil 5 år	Inntil 50 år	Inntil 8 år	Inntil 8 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

NOTE 7

Varige driftsmidler - Konsern

									31.12.2015	31.12.2014
(alle tall i hele 1 000 kr)	Tomter	Bygninger	Telefiber/ maskiner/ øvrige	Kraftverk/ reg. anlegg	Fjernvarme- og forbr. anlegg	Nettanlegg	Lisenser og programvare	Goodwill	Sum	Sum
Anskaffelseskost 01.01	17 684	226 984	932 393	1 736 474	824 702	1 338 956	15 398	61 270	5 153 861	4 976 543
Tilgang kjøpte driftsmidler		4 893	43 081	17 491	72 413	52 018	9 430	0	199 326	134 609
Tilgang leasede driftsmidler			6 201						6 201	32 575
Fisjon/fusjon nettvirksomhet 01.01.2014									0	-72 200
Reklassifisering og prinsippendring		517	-1 585						-1 068	0
Tilgang egentilvirkede driftsmidler			53 819		1 806				55 625	86 947
Avgang		-54	-11 062	-10 591					-21 707	-4 612
Anskaffelseskost 31.12	17 684	232 340	1 022 847	1 743 373	898 921	1 390 974	24 828	61 270	5 392 237	5 153 861
Årets akt. lånekostnader på egentilvirkede driftsmidler			506						506	1 011
Akk. avskrivninger pr. 01.01		65 071	354 937	684 167	357 145	588 821	10 544	47 127	2 107 811	1 992 494
Akk. nedskrivninger pr. 01.01		4 050	1 942	75					6 066	4 125
Fisjon/fusjon nettvirksomhet 01.01.2014									0	-64 459
Reklassifisering		517	-517						0	0
Akkumulerte avskrivninger årets avgang		0	-12 128	-8 141					-20 269	-2 741
Akkumulerte avskrivninger 31.12		72 228	394 145	722 030	394 872	632 842	12 633	50 821	2 279 572	2 107 811
Akkumulerte nedskrivninger 31.12		4 050	4 106	75	1 507				9 738	16 071
Balansført verdi pr. 31.12	17 684	156 062	624 596	1 021 269	502 541	758 131	12 196	10 449	3 102 928	3 278 359
Årets avskrivninger		6 666	51 853	46 004	37 728	44 022	2 088	3 693	192 054	182 518
Årets nedskrivninger			2 164		1 507				3 671	1 942
Økonomisk levetid	Inntil 50 år	Inntil 20 år	Inntil 75 år	Inntil 50 år	Inntil 35 år	Inntil 5 år	Inntil 10 år			
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

I tillegg kommer anlegg under arbeid og programvare under arbeid med kr 87,97 mill. kr.

Konsernet leier fiberanlegg på langsiktige avtaler på inntil 20 år. Disse er klassifisert som finansielle leieavtaler og aktiveres og avskrives over leieperioden.

Bokført verdi på disse anlegg er 84,2 mill. kr pr. 31.12.2015. Årets avskrivning er 5,2 mill. kr.

NOTE 8

Skatt - Morselskap og konsern

(alle tall i hele 1 000 kr)	Konsern		Morselskap	
	2015	2014	2015	2014
Betalbar skatt fremkommer slik:				
Ordinært resultat før skattekostnad			28 934	-39 399
Permanente forskjeller			648	106
Pensjon ført mot egenkapital			31 529	-29 288
Resultatandel vedr. investering i datterselskap og tilknyttede selskap			-97 315	-23 996
Underskudd til fremføring			6 574	0
Mottatt konsernbidrag			62 122	66 000
Endring midlertidige forskjeller			-32 492	24 662
Grunnlag betalbar skatt			0	-1 915
Betalbar skatt 27%			0	0
Årets skattekostnad fremkommer slik:				
Betalbar skatt på årets resultat	18 410	37 325	0	0
Herav avregnet mot naturressursskatt	-3 991	0		
Betalbar naturressursskatt	15 363	0		
Balanseføring av naturressursskatt	-11 372	0		
Betalbar grunnrenteskatt	15 269	37 025		
Brutto endring utsatt skatt	24 987	-17 774	7 560	-7 176
Skatt på mottatt konsernbidrag			-16 773	-17 820
Endring utsatt skatt grunnrenteskatt	-2 206	1 986		
Endring utsatt skatt vedr. poster ført mot egenkapital	-26 809	14 812	-7 882	7 908
Diverse korreksjoner tidligere år	0	-5	0	0
Årets totale skattekostnad	29 651	73 370	-17 095	-17 088
Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Betalbar skatt på årets resultat	5 309	22 982	0	0
Betalbar naturressursskatt	15 363	-16 376		
Betalbar grunnrenteskatt	15 269	37 025		
Sum betalbar skatt	35 940	59 976	0	0
Fordring på naturressursskatt	11 372	0		
Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt:				
Varige driftsmidler	220 189	190 661	-4 685	-5 040
Fordringer	-5 262	-16 557	-250	-250
Gevinst- og tapskonto	-1 914	-2 416	-1 186	-1 483
Andre midlertidige forskjeller	-50 642	-55 644		
Underskudd til fremføring	-8 494	-1 920	-8 489	-1 915
Pensjonsforpliktelser	-90 089	-166 015	-13 498	-45 338
Sum	63 788	-51 892	-28 108	-54 026
Netto utsatt skatt (+)/ -fordel (-) (25%/27%)	15 947	-14 011	-7 027	-14 587
Spesifikasjon av grunnlag utsatt skatt grunnrente:				

Varige driftsmidler	80 534	85 595		
Pensjonsforpliktelser	-19 862	0		
Fremførbar negativ grunnrente	-36 326	-37 058		
Sum	24 346	48 537		
Utsatt skatt grunnrente (33%/31%)	8 034	15 046		
Sum utsatt skatt	23 981	1 036		
Sammenheng mellom skattekostnad og skatt beregnet av resultat før skatt:	2015	2014	2015	2014
27% av resultat før skatt eks. innt. på inv. i DS	20 573	13 690	-18 463	-17 117
Effekt av permanente forskjeller	642	20 673	175	29
Effekt av endring skattesats til 25 % på utsatt skatt	545	0	1 081	
Effekt av forskjell mellom sats årets skatt og utsatt skatt	-365	0	112	
Effekt av kostnad grunnrenteskatt	8 256	39 011		
Diverse korreksjoner tidligere år	0	-5		
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	29 651	73 370	-17 095	-17 088
Effektiv skattesats	41%	157%		

Total utsatt skattegjeld knyttet til grunnrente er pr. 31.12 balanseført med 8,0 mill. kr. Av dette utgjør utsatt skattefordel knyttet til negativ grunnrenteinntekt 12,0 mill. kr i Tafjord 1. Fra 2015 har vi inkludert utsatt skattefordel knyttet til pensjonsforpliktelse. Dette er behandlet som endring i estimat. Effekten av dette for 2015 utgjør 6,5 mill. kr.

Ved vurdering av balanseføring av utsatt skattefordel knyttet til fremførbar negativ grunnrenteinntekt legges simulering av forventet fremtidig skattemessig grunnrenteoverskudd innenfor en tidshorison på 10 år til grunn. Simuleringen bygger på forventninger til fremtidig pris og produksjon. Per 31.12.2015 viser simuleringen at det er grunnlag for balanseføring av all utsatt skattefordel knyttet til fremførbar negativ grunnrenteinntekt.

NOTE 9

Egenkapital for Tafjord Kraft AS (morselskap)

(alle tall i hele 1 000 kr)	Aksjekapital	Overkurs	Fond for vurd.	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.2014	400 000	111 244	439 822	146 683	1 097 748
Årets endring i egenkapital:					
Årets estimatavvik vedrørende pensjoner			30 016	23 647	53 663
Årsresultat			43 251	2 779	46 029
Avsatt utbytte				-29 000	-29 000
Egenkapital 31.12.2015	400 000	111 244	513 089	144 108	1 168 441

Aksjekapitalen i Tafjord Kraft AS pr. 31.12.2015 består av følgende aksjer:			
(alle tall i hele 1 000 kr)	Antall	Pålydende (NOK)	Balanseført
A-aksjer	13 333		133 330
B-aksjer	26 667		266 670
Sum	40 000		400 000

Eierstruktur:			
Aksjonærene i Tafjord Kraft AS pr. 31.12.2015 var			
(alle tall i hele 1 000 kr)	A-aksjer	B-aksjer	Eierandel
Ålesund kommune	7 691	12 343	50,1 %
BKK AS	4 736	12 512	43,1 %
Norddal kommune	570	1 140	4,3 %
Ørskog kommune	336	672	2,5 %
Totalt antall aksjer	13 333	26 667	100,0 %

NOTE 10

Egenkapital konsern

(alle tall i hele 1 000 kr)	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.2014	400 000	111 244	539 781	1 051 025
Årets endring i egenkapital:				
Årets estimatavvik vedrørende pensjoner			53 663	53 663
Årsresultat			41 852	41 852
Avsatt utbytte			-29 000	-29 000
Egenkapital 31.12.2015	400 000	111 244	606 297	1 117 540

NOTE 11

Kontanter med mer - morselskap og konsern

TAFJORD sine selskaper har etablert skattetrekksgaranti på totalt 7,5 mill. kroner med sin hovedbankforbindelse, og har derfor ikke egne skattetrekkskontoer. Det felleskontrollerte selskapet Mørenett AS har egen skattetrekkskonto, hvor TAFJORD sin andel pr 31.12 utgjør 3,3 mill. kroner.

Konsernet (Tafjord Kraftproduksjon AS) har for øvrig bundne midler hos hovedbankforbindelsen på 17,21 mill. kroner. Dette gjelder deponi i forbindelse med krafthandel mot el-børsen Nord Pool Spot og Statnett.

Andel av bankinnskudd i Øvre Otta DA utgjør 1,93 mill. kr.

NOTE 12

Nærstående parter - morselskap og konsern

Som eiere av de fire datterselskapene Tafjord Kraftproduksjon AS, Tafjord Fibernet AS, Tafjord Kraftvarme AS og Tafjord Marked AS yter morselskapet Tafjord Kraft AS stabstjenester til datterselskapene. Det felleskontrollerte selskapet Mørenett AS (53,66 % eierandel) og det tilknyttede selskapet Naturgass Møre AS (28,20 % eierandel), kjøper også diverse stabstjenester av Tafjord Kraft AS. Morselskapet kjøper videre enkelte varer/tjenester fra sine datterselskap og felleskontrollerte selskap, jf. oversikten nedenfor. Alle transaksjoner med nærstående parter er inngått til markedsmessige vilkår.

(alle tall i hele 1 000 kr)	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr
Morselskap:	Konsernselskap	Felleskontrollert	Tilknyttet selskap
Salg av tjenester	32,4	11,1	0,3
Kjøp av varer	1,1	0	0
Kjøp av tjenester	8,0	0	0

Som nærstående part anses også eierne Ålesund kommune og BKK AS. TAFJORD leverer strøm til Ålesund kommune gjennom avtale inngått med Innkjøps samarbeidet på Sunnmøre. BKK AS og TAFJORD kjøper/selger relativt lite varer/tjenester seg imellom, men i den grad det skjer slikt salg mellom partene benyttes alltid markedspris.

NOTE 13

Finansiell og markedsmessig risiko

TAFJORD er eksponert for ulik risiko. Følgende områder er etter styrets vurdering av betydning for å bedømme risiko knyttet til konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og fremtidige resultater.

Markedsrisiko

TAFJORD er først og fremst eksponert for den volatile kraftprisen i det nordiske kraftmarkedet. Svingninger i kraftprisen på ikke kontraktsfestet produksjonsvolum kan være betydelig. Kraftprisen vil til en viss grad være omvendt proporsjonal med produksjonsevnen, slik at resultateffektene dempes. Skatt virker også resultatutjevner, ikke minst på grunn av grunnrentebeskatningen som medfører en marginalsatt på kraftproduksjon på 58 %. Resterende kraftpriserisiko styres innenfor fastsatte rammer ved finansiell handel med terminkontrakter i markedet, fortrinnsvis på kraftbørsen Nasdaq. Formålet med sikringshandelen er å skape stabile og forutsigbare resultater for konsernet, dog slik at dette i minst mulig grad svekker den langsiktige verdiskapningen. I forhold til netto produksjonsverdi etter skatt anslår vi utfallsrommet til å ligge innenfor en ramme på +/- 30 mill. kr .

Aktuelle finansielle instrumenter som inngår i sikringsrelasjonene for krafthandel er 1) sikringsobjektet som utgjør pris på solgt kraft samt 2) sikringsinstrumentet som er forwards/futures. Resultatet fra sikringsbokføringen i 2015 utgjorde et gevinst på 38,7 mill. kr. Sikringshorisonten er 3 til 4 år. Resultatet som følge av verdiendringer på kraftkontrakter, og som ikke er resultatført i 2015, utgjorde pluss 46,1 mill. kr, og en akkumulert posisjon på pluss 61,3 mill. kr pr 31.12.2015

TAFJORD har vedtatte rammer for sin kraft-/valutahandel som definerer risikoeksponeringen i markedet. For å utnytte produksjonsselskapets kompetanse i kraftmarkedet er det etablert et begrenset mandat for kortsiktig trading. Mandatet er gitt ved en Value at Risk-ramme på kr 3 mill. kr (akkumulert, 95%, 1 dg.).

Enkelte kontrakter i sluttbrukermarkedet for strøm er eksponert for risiko knyttet til kundenes forbruksvolum og uttaksprofil. Disse håndteres spesielt under egen forvaltning, og volumet er begrenset.

Fjernvarmeinntektene påvirkes til en viss grad av endringer i kraftprisene. Anslagsvis 40 % av totalt fjernvarmevolum er solgt på 3-5 års kontrakter.

Prisnivået på avfall bestemmes i stor grad av rammebetingelsene knyttet til alternativ behandling, transportkostnader og eksport. Inngåtte leveringsavtaler for avfall dekker ved utgangen av året 60 % av anleggets kapasitet kommende år.

Valutarisiko

TAFJORD er eksponert for valutarisiko fordi kraften i det nordiske kraftmarkedet omsettes i EUR, mens inntekter og kostnader for øvrig er i NOK. Valutaeksponeringen er både knyttet til salg av produsert kraft og kraftkjøp til strømomsættning. Valutaeksponeringen sammenstilles på konsernivå, hvor forventet kontantstrøm i EUR sikres etter en modell med lineært fallende sikringsgrad, og med en tidshorisont på tre år. Ved inngangen til hver leveringsmåned er 53 % av forventet kontantstrøm i EUR sikret. Kontantstrømmen i valuta (sikringsobjektet) sikres gjennom terminkontrakter (sikringsinstrument). Resultatet fra sikringsbokføringen på valuta i 2015 ga et tap på 16,5 mill. kr. Resultatet som følge av verdiendringer på valutakontrakter, og som ikke er resultatført i 2015, utgjorde pluss 2,5 mill. kr, og akkumulert er der en negativ verdi på 28,5 mill. kr per 31.12.2015.

Kredittrisiko

TAFJORD er eksponert for kredittrisiko primært ved handel i kraftmarkedet, men også ved plassering av overskuddslikviditet, samt bruk av finansielle kontrakter som rentebytteavtaler og valutaterminer. Det alt vesentligste av kraftkontraktene gjøres med den nordiske kraftbørsen som motpart (direkte eller via clearing), noe som betyr minimal motpartsrisiko. Andre finansielle kontrakter gjøres utelukkende mot anerkjente og

solide nordiske banker og finansinstitusjoner.

Strøm- og telekomvirksomheten er eksponert for kredittrisiko ved at leveranse av strøm og telekomtjenester etterfaktureres. Det samme gjelder delvis virksomheten knyttet til energigjenvinnings, selv om de største kundene på både fjernvarme- og avfallssiden er kommuner eller offentlig eide selskaper. Konsernet har gode og innarbeidede rutiner for håndtering av denne risikoen.

Likviditets- og refinansieringsrisiko

Konsernet er eksponert for likviditetsrisiko i forhold til kortsiktige svingninger i kontantstrømmene og behovet for løpende å kunne gjøre opp sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, samt mer langsiktig i forhold til å kunne få ny finansiering etter hvert som gamle lån forfaller - eventuelt ikke måtte utstede slike nye lån til ekstraordinært høye kostnader (refinansieringsrisiko). Det er etablert rammer for både likviditetsreserve og finansieringsstruktur.

Likviditetsreserven består av bankinnskudd og utrukne trekkfasiliteter i solide nordiske banker.

TAFJORD har en konservativ holdning til refinansieringsrisiko, men ettersom finansieringskostnadene øker med løpetidene benyttes i hovedsak lån med mellomlange løpetider – typisk 3-5 år. Dette balanseres gjennom en distribuert profil på låneforfallene og en balansert bruk av både bank- og obligasjonsmarkedet. Videre skal til enhver tid en robust finansiell plattform sikre at TAFJORD oppleves som en solid låntaker og et attraktivt plasseringsalternativ i det norske kapitalmarkedet. Målsatt kredittrating (skyggerating) er minimum BBB.

Renterisiko

TAFJORD er foruten den direkte renterisiko i gjeldsporteføljen indirekte eksponert for renterisiko gjennom inntektsreguleringsregimet for kraftnettvirksomheten, grunnrenteregimet i vannkraftvirksomheten og konsernets pensjonsforpliktelser. Renterisiko styres på konsernnivå etter fastsatte rammer for både kontantstrømsikring og durasjon. Formålet med renteposisjoneringen er å skape stabile og forutsigbare resultater for konsernet, dog slik at rentekostnadene minimeres over tid, og slik at verdiendringene på foretakets gjeld som følge av rentendringer begrenses. Gjennomsnittlig rentebindingstid på konsernets samlede gjeld er ca. 2,3 år og rentebytteavtalene har en varighet fra 5 til 9 år. Resultatet fra sikringsbokføring av renter i 2015 ga et tap på 18,7 mill. kr. Markedsverdien av rentebytteavtalene er per 31.12.2015 negativ med 77,8 mill. kr. Som følge av sikringsbokføring er dette ikke hensyntatt i regnskapet. Vi anslår at den totale effekten av en rentøkning på 1 %-poeng ved inngangen til året vil være en resultatforverring for konsernet etter skatt på ca. 6 mill. kr.

NOTE 14

Aksjer og andre plasseringer - morselskap og konsern

Klassifisert som anleggsmidler (alle beløp i hele 1 000 kr)

Aksjer i datterselskaper	Eierandel	Aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende (NOK)	Bokført verdi
Tafjord Kraftproduksjon AS	100,00%	417 100	41 710	10 000	681 248
Tafjord Fibernet AS	100,00%	188 314	38 400	4 904	429 015
Tafjord Kraftvarme AS	100,00%	90 000	9 000	10 000	165 313
Tafjord Marked AS	100,00%	30 000	300	100 000	175 735
Sum aksjer datterselskaper					1 451 311

Aksjer i felleskontrollerte selskaper	Eierandel	Aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende (NOK)	Bokført verdi
Mørenett AS	53,66%	400 000	5 366	40 000	370 752
Sum aksjer i felleskontrollerte selskap					370 752

Aksjer i tilknyttede selskaper	Eierandel	Aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende (NOK)	Bokført verdi
Naturgass Møre AS	28,20%	32 550	896	10 000	1 335
Sum TS-aksjer i morselskap					1 335
Svelgen Kraft Holding AS	34,00%	179 166	60 916 600	100	532 374
Elsikkerhet Møre AS	35,77%	600	2 000	200	1 986
Sum TS-aksjer hos konsernet					535 695

Andre aksjeposter	Eierandel	Aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende (NOK)	Bokført verdi
Ålesund Storchall AS	19,02%	10 515	2 000	1 000	1 800
Ålesund Kunnskapspark AS	2,40%		200	1 000	203
Ålesund Stadion AS	4,15%				312
Ålesund Stadion KS *	3,89%				1 573
Ålesund Fotball AS	3,02%				600
Hareid Fastlandssamband	3,30%				250
Grønn Kontakt		1 013			150
Div. mindre aksjeposter					20
Sum aksjer hos morselskapet					4 908
Vestvind Offshore AS	15,00%	55 000	8 250	1 000	3 385
Div. mindre poster i datterselskap					1 367
Sum aksjer konsern					9 660

* Kun 2/3-deler av K/S kapitalen er innkrevd pr. 31.12.2015.

Andre utlån:

Tafjord Kraft AS har gitt et lån på 5,1 mill. kr til Tafjord Kraft Velforening i forbindelse med at de ansatte sin velforening i mars 2007 kjøpte en leilighet på Gran Canaria. Det beregnes rente på lånet. Renten tilsvarer statens løpende normalrentesats for lån i arbeidsforhold.

NOTE 15

Langsiktig gjeld - morselskap og konsern

(alle tall i hele 1 000 kr)	Opprinnelig pålydende	Forfall lån	Rente	Rente-regulering	Gjeld pr. 31.12.2015
Obligasjonslån:					
NO0010601693	600 000	16.03.2016	2,27%	FRN	600 000
NO0010662257	300 000	02.11.2017	4,10%	Fast	300 000
NO0010662331	300 000	02.11.2017	2,70%	FRN	300 000
NO0010740400	300 000	15.06.2020	1,69%	FRN	300 000
NO0010752991	400 000	30.11.2018	2,76%	FRN	400 000
					1 900 000
Beholdning av egne lån:					
NO0010601693					-399 000
Trekkfasilitet:					
	100 000	21.03.2016	2,12%	Fast	100 000
Sum ekstern gjeld morselskap					1 601 000
Andel trekkrettigheter Mørenett:					
	Ramme				
Trekkfasilitet A	241 470	12.06.2017	3 mnd NIBOR + margin	FRN	241 470
Trekkfasilitet B	321 960	12.12.2018	3 mnd NIBOR + margin	FRN	239 086
					480 556
Sum ekstern gjeld konsern					2 081 556
Herav kortsiktig gjeld:					0
Ansvarlige lån:					
Ansvarlig lån	200 000	01.09.2028	3,35%	FRN	170 000
Ansvarlig konvertibelt lån	300 000	01.09.2033	3,35%	FRN	300 000
Sum ansvarlige lån for morselskap/konsern					470 000

Ansvarlig lån forrentes med en rentesats p.a som skal utgjøre summen av NIBOR 6 mnd pluss en margin på 2,0 %

For ansvarlig konvertibelt lån på 300 mill. kr har eierne konverteringsrett. Tegningskurs er kr. 99 049 pr. aksje, m.a.o.

kr 89 049,- pr. aksje i overkurs. Konverteringsretten ble fornyet i 2013 og løper frem til generalforsamling i 2018.

Selskapet har etablert en kommitert trekkfasilitet hos DNB Bank ASA, som benyttes til driftsfinansiering og / eller som back-stop for sertifikatlån. Avtalen har en total ramme på 600 mill kr. og løper til januar 2017. Per 31.12.2015 var 500 mill. kr av rammen uttrukket.

Avtalen med DNB stiller betingelser i form av krav til finansielle nøkkeltall;

- Rentedeckningsgrad minimum 1,5

- Soliditet (inklusive ansvarlig lån) min. 30 %

Selskapet er ikke i brudd med disse betingelsene pr. 31.12.2015

For obligasjons- og sertifikatlån blir det ikke knyttet spesielle betingelser, utover at det blir avgitt negativ pantsettelseserklæring og forpliktelse til likestilling ("pari passu"). Alle låneavtaler blir inngått med Norsk Tillitsmann ASA som motpart.

Forpliktelser/gjeld knyttet til finansielle avtaler

Konsernet (Tafjord Fibernet AS) leier fiberanlegg på langsiktige avtaler på inntil 20 år. Disse er klassifisert som finansielle leieavtaler og aktiveres og avskrives over leieperioden. Forpliktelser knyttet til disse leieavtaler er oppført som langsiktig gjeld i balansen, og utgjør 89,4 mill. kr pr. 31.12.2014. Det betales et avtalt årlig beløp i leieperioden.

Leiebetaling til forfall (1 000 kr)	2016	2017-2020	2021 -	Sum
Nominelt beløp	9 355	36 390	91 639	137 385
Nåverdi beløp	7 243	27 695	54 416	89 354 *

*) Gjeld som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt.

Rentebytteavtaler

For å oppnå ønsket eksponering i forhold til rentendringer benytter morselskapet rentebytteavtaler for å regulere rentebindingen (durasjonen) i låneporteføljen. Pr. 31.12.2015 har selskapet inngått følgende rentebytteavtaler:

Beløp	Fremtidig start	Forfall	Betaler	Mottar
300 000		18.10.17	Fast 4,88 %	NIBOR 3M
300 000	18.10.17	18.10.24	Fast 2,93 %	NIBOR 3M
300 000		30.12.20	Fast 3,94 %	NIBOR 3M
300 000		02.11.17	NIBOR 3M	Fast 4,1 %

NOTE 16

Pantstillelser og garantiansvar - morselskap og konsern

Det er etablert en konsernkontoavtale mellom hovedbankforbindelsen på den ene siden og selskapene i TAFJORD på den andre siden. Morselskapet Tafjord Kraft AS er konsernkontoinnehaver, mens datterselskapene er underkonto-innehavere i konsernkontosystemet.

Pr. 31.12.2015 hadde konsernkontoen samlet en positiv saldo på 41,8 mill. kr. Konsernkontoinnehaver og underkontoinnehaver er solidarisk ansvarlig for mellomværende mot hovedbankforbindelsen, inntil 75 mill. kr.

Tafjord Kraft AS pantsetter ikke eiendeler da alle låneavtaler inneholder negativ pantsettelsesklausul. Dette innbefatter også morselskapets døtre.

NOTE 17

Morselskapets mellomværende med selskap i samme konsern m.v.

(alle tall i hele 1 000 kr)	Konsern - fordringer	
	31.12.2015	31.12.2014
Kundefordringer	7 113	9 062
Kundefordringer Mørenett AS	11 089	323
Konsernbidrag/utbytte	62 122	68 556
Fordring døtre konsernkontoordning	22 797	11 898
Langsiktige lån til datterselskaper	1 340 000	1 389 781
Sum konsern - fordringer	1 443 121	1 479 619

(alle tall i hele 1 000 kr)	Konsern - gjeld	
	31.12.2015	31.12.2014
Leverandørgjeld	415	805
Gjeld døtre konsernkontoordning	147 740	188 454
	148 155	189 259

Renten på konserninterne langsiktige lån mellom konsernselskapene er markedsbasert, mens avdragsprofilen er tilpasset selskapenes inntjeningsevne.

NOTE 18

Datterselskap

Selskap	Tafjord Kraftproduksjon AS	Tafjord Fibernet AS	Tafjord Kraftvarme AS	Tafjord Marked AS
Formelle opplysninger				
Anskaffelsestidspunkt	01.07.1997	01.07.1997	01.07.1997	01.10.2000/ 19.12.2007
Forretningskontor	Ålesund	Ålesund	Ålesund	Ålesund
Eierandel	100%	100%	100%	100%
Stemmeandel	100%	100%	100%	100%

Opplysninger relatert til årets tall (alle tall i hele 1 000 kr)					Samlet for DS
Utgående balanse 31.12.2014	669 351	395 494	173 761	161 153	1 399 758
+/- Andel årets resultat	46 294	22 396	1 446	9 031	79 166
+/- Interngevinster/-tap fra nedstrømssalg			-600		-600
+/- Resultatført utsatt skatt på utsatt inntekt			162		162
+/- Avgitt/mottatt konsernbidrag etter skatt	-41 013	11 125	-11 693	-3 768	-45 349
+/- Endring i EK 31.12.2015	6 617		2 237	9 320	18 174
Utgående balanse 31.12.	681 248	429 015	165 313	175 735	1 451 311

Tafjord Marked AS stiftet selskapet Nordvest Kraft AS i 2012 med en aksjekapital på kr 30.000. Tafjord Kraftproduksjon AS stiftet selskapene Nørdalsjuva Kraftverk AS, Røelva Kraft AS og Stavåna Kraft AS i 2012 med en aksjekapital på kr 100.000 hver. Eierandel i selskapene er 100 % Selskapene fører inntekt på investering i datterselskap etter egenkapitalmetoden, hvor selskapene resultatfører årets resultat etter skatt.

NOTE 19

Felleskontrollert selskap og virksomheter under felles kontroll

Mørenett AS eies av Tafjord Kraft AS og Tussa Kraft AS med henholdsvis 53,66 % og 46,33 %. Gjennom vedtekter og aksjonæravtale har Tafjord Kraft AS frasagt seg sin majoritetskontroll i selskapet, gjennom at alle viktige beslutninger i selskapet, både i styre og generalforsamling, krever enighet mellom Partene. Selskapet anses derfor å være et felleskontrollert selskap.

Aksjonæravtalen regulerer for øvrig en stabil og forutsigbar utbyttepolitikk, som til en hver tid er tilpasset selskapets kapital- og investeringsbehov, og som ikke bringer egenkapitalandelen lavere enn 30 %.

Nedenfor følger en oppstilling (tall i hele 1.000 kr) over finansiell informasjon knyttet til TAFJORD sin 53,66 % andel i Mørenett AS. Tallene er hentet fra selskapets offisielle regnskap og presentert i henhold til selskapets regnskapsprinsipper. TAFJORD innarbeider sin andel etter bruttometoden. Regnskapspostene knyttet til resultat og balanse innarbeides på linjenivå, samtidig som internt aksjeeie, transaksjoner og fordringer/gjeld elimineres forholdsmessig (proposjonal konsolidering).

Felleskontrollert selskap

Selskap	Mørenett AS
Formelle opplysninger	
Anskaffelsestidspunkt	02.10.2013
Forretningskontor	Ørsta
Eierandel	53,7 %
Stemmeandel	50,0 %
Avvikende regnskapsår	Nei

Opplysninger relatert til årets tall	Mørenett AS
Utgående balanse 01.01.15	348 040
+/- Andel årets resultat	17 431
+/- Interngevinster/-tap fra nedstrømssalg	2 951
+/- Resultatført utsatt skatt på utsatt inntekt	-797
-/+ Avgitt/mottatt utbytte	-8 716
+/- Endring i EK 31.12	11 842
Utgående balanse 31.12 for morselskap	370 752

53,66 % andel	Mørenett AS	
	2015	2014
Resultat:		
Driftsinntekter	302 915	292 330
Sum driftskostnader	264 255	270 427
Driftsresultat	38 660	21 903
Netto finansposter	-10 699	-14 587
Ordinært resultat før skattekostnad	27 961	7 316
Skattekostnad på ordinært resultat	10 529	2 004
Årsresultat	17 431	5 311
Balanse:		
Immaterielle eiendeler	45 535	50 902
Varige driftsmidler	853 752	822 943
Finansielle anleggsmidler	3 003	4 956
Sum anleggsmidler	902 290	878 800
Varer	10 762	12 900
Fordringer	71 918	86 896
Bankinnskudd	21 324	19 945
Eiendeler	1 006 294	998 541
Innskutt egenkapital	303 756	303 756
Fond for vurderingsforskjeller	1 515	1 444
Opptjent egenkapital	69 906	49 419
Sum egenkapital	375 177	354 619
Avsetning for forpliktelser	17 899	37 693
Langsiktig gjeld	480 556	480 556
Kortsiktig gjeld	132 662	125 673
Gjeld og egenkapital	1 006 294	998 541

Virksomheter under felles kontroll

Tafjord Kraftproduksjon AS har en eierandel på 21,12 % i Øvre Otta DA. Som følge av at Skjåk kommune har rett og plikt til å ta ut 7 % av kraften i Øvre Otta DA blir TKPs reelle rettigheter på 19,64 %. Disse rettighetene gir rett til å ta ut tilsvarende andel av kraftproduksjonen i Øvre Otta DA. Det betales ikke vederlag for kraften som tas ut, men Tafjord Kraftproduksjon dekker den andel av driftskostnadene som etter avtale faller på Tafjord Kraftproduksjon sine reelle rettigheter. Fysisk kraftsalg fra felleskontrollert virksomhet inngår som del av ordinært kraftsalg og behandles på linje med kraft produsert ved egne verk. Avskrivninger på driftsmidler beregnes av Tafjord Kraftproduksjon.

Tafjord Kraftproduksjon har også en eierandel på 12 % i Grytten Kraftverk og dette blir behandlet tilsvarende som i Øvre Otta DA.

Nedenfor følger en oppstilling fordelt på hovedposter i resultat og balanse, og som er innkonsolidert etter bruttometoden.

Resultatandel:	Øvre Otta DA		Grytten Kraftverk	
	2015	2014	2015	2014
Energi salg	25 039	38 228	9 300	14 869
Andre driftsinntekter	266	85		
Energi kjøp	1 609	1904	224	365
Overføringskostnader	1 557	918	743	715
Annen driftskostnad	6 972	8 786	3 938	3 857
Netto finansposter	45	40		
Balanseandel:				
Tomter	119	119		
Kraftstasjon og reguleringsanlegg	195 751	203 081	42 701	44 986
Bygninger	3 837	3 934	181	
Fordringer og omløpsmidler	515	1 361		
Bankinnskudd	1 927	666		
Avsetning for forpliktelser	1 885	2 890		
Leverandørgjeld	1 060	540		

NOTE 20

Tilknyttede selskaper

Selskap	Naturgass Møre AS	Industrikraft Møre AS	Svelgen Kraft Holding AS	Elsikkerhet Møre AS
Formelle opplysninger				
Anskaffelsestidspunkt	26.11.2001	28.02.2006	28.09.2009	19.05.2009
		22.04.2008		
Forretningskontor	Ålesund	Fræna	Gloppen	Ørskog
Eierandel i prosent	28,20%	50,0 %	34,0 %	35,8 %
Stemmeandel	28,20%	50,0 %	34,0 %	35,8 %
Eier er:	Tafjord Kraft AS	Tafjord Kraftproduksjon AS	Tafjord Kraftproduksjon AS	Mørenett AS
Avvikende regnskapsår	Nei	Nei	Nei	Nei

Opplysninger relatert til årets tall	Naturgass Møre AS	Industrikraft Møre AS	Svelgen Kraft Holding AS	Elsikkerhet Møre AS	Samlet for TS
Utgående balanse 01.01.2015	2 333	1 584	532 422	1 915	538 254
+/- Andel årets resultat	-555	-76	-48	476	-203
-/+ Avgitt/mottatt utbytte				-322	-322
+/- Avgang tilknyttet selskap		-1 509			-1 509
Utgående balanse 31.12. for mor	1 335				1 335
Utgående balanse 31.12. for konsern	1 335	0	532 374	1 986	535 695
Uavskrevet merverdi 31.12.	0	0	0	0	0

Svelgen Kraft Holding AS har som vedtektsfestet formål: "Eie og forvalte aksjene i Svelgen Kraft AS og Vestavind Kraft AS". Selskapet er eneeier av de to nevnte selskapene. Svelgen Kraft AS har som vedtektsfestede formål: "Eie, drive og utvikle vasskraftanlegg i ytre Nordfjord/Sunnfjord". Svelgen Kraft AS eier og driver 6 kraftverk i Bremanger kommune med en middelproduksjon på omlag 685 GWh. Vestavind Kraft driver innen vindkraft, men har per dags dato ingen anlegg i drift eller under bygging.

Tafjord Kraftproduksjon AS har negativ kontroll i Svelgen Kraft Holding AS. I tillegg har selskapet utvidet eierkontroll gjennom aksjonærvtale som regulerer:

- Styrerepresentasjon; Styrene har syv medlemmer, hvor eierne har rett til å foreslå og få valgt medlemmer etter fordelingen Sogn og Fjordane Energi (4), Tafjord Kraftproduksjon (2) og Sognekraft (1).

- Vesentlige transaksjoner; vesentlige investeringer i Svelgen Kraft Holding AS og Svelgen Kraft AS, samt framtidige kapitaltilførsler til Vestavind Kraft skal behandles både i styret og generalforsamling i Svelgen Kraft Holding AS. Førstnevnte krever flertall som for vedtektsendringer, mens sistnevnte krever enstemmighet. Grenseverdien for vesentlige transaksjoner er 40 mill kr. (indeks 2009).

- Utbyttepolitikk, hvor selskapene ikke skal opparbeide større likviditet og egenkapital enn nødvendig for å finansiere løpende drift- og rehabiliteringsoppgaver.

Nedenfor følger en oppstilling (tall i hele 1.000 kr) over finansiell informasjon knyttet til Tafjord Kraftproduksjons investering i Svelgen Kraft Holding AS på 100 prosent-basis. Tallene er hentet fra selskapets offisielle konsernregnskap, og er presentert i henhold til selskapets regnskapsprinsipper.

TILKNYTTETE SELSKAPER

	Svelgen Kraft konsern	
	2015	2014
Resultat:		
Driftsinntekter	171 700	167 462
Driftskostnader	94 549	321 278
Avskrivninger	25 368	23 212
Nedskrivninger	1 510	200 000
EBITDA	102 519	69 396
Driftsresultat	77 151	-153 816
Resultat før skatt	48 671	-181 106
Årets resultat	-140	-197 851
Balanse:		
Anleggsmiddel	2 019 212	2 030 262
Omløpsmiddel	99 838	76 348
Eiendeler	2 119 050	2 106 610
Egenkapital	1 567 070	1 565 786
Langsiktig gjeld og forpliktelser	457 388	482 488
Kortsiktig gjeld	94 591	58 336
Gjeld og egenkapital	2 119 050	2 106 610

Langsiktig rentebærende gjeld i Svelgen Kraft konsern er utelukkende lån fra eierne. Lånet ble ytt i 2010 og nedbetales over 20 år. Tafjord Kraftproduksjon AS sin andel av gjenværende saldo utgjorde ved årsslutt 135,435 mill. kr.

NOTE 21

Fordringer med løpetid over ett år

(alle tall i hele 1 000 kr)	Tafjord Kraft	Tafjord Kraft-produksjon	Tafjord Marked	Tafjord Fibernett	Eliminering	Konsern
Lån til foretak i samme konsern	1 340 000				-1 340 000	0
Lån til ansatt		350				350
Lån til Tafjord Kraft velforening	5 138					5 138
Lån Jarek Utvikling AS		47				47
Lån til Ålesund og Sunnmøre Turistforening		714				714
Lån til Svelgen Kraft Holding AS		135 435				135 435
Selger-/varekreditt			10	374		384
NASDAQ		2 842	539			3 381
Andel EK-tilskudd KLP		174				174
Sum fordringer	1 345 138	139 563	549	374	-1 340 000	145 625

NOTE 22

Varelager

(alle tall i hele 1 000 kr)	31.12.2015	31.12.2014
Varelager Tafjord Kraft AS	61	76
Varelager Mørenett AS	10 762	12 900
Elsertifikater i Tafjord Kraftproduksjon AS	1 372	454
Sum varelager	12 195	13 431

Erklæring om årsregnskapet og årsberetningen for 2015

Styret og daglig leder har i dag behandlet og godkjent årsberetning og årsregnskap for Tafjord Kraft AS, konsern og morselskap, per 31.12.2015.

Konsernregnskapet og årsregnskapet for Tafjord Kraft AS er avlagt i samsvar med regnskapsloven og norsk god regnskapsskikk per 31.12.2015. Årsberetningen for konsern og mor er i samsvar med regnskapslovens krav og Norsk RegnskapsStandard 16 per 31.12.2015.

Etter vår beste overbevisning:

- er årsregnskapet 2015 for morselskapet og konsernet utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder
- gir opplysninger i regnskapet et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet per 31. desember 2015
- gir årsberetningen for konsernet og morselskapet en rettviseende oversikt over
 - o utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og morselskapet
 - o de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står overfor

Ålesund, 8. april 2016

Bjørn Tømmerdal
styreleder

Atle Neteland
nestleder

Kristin Krohn Devold
styremedlem

Harald T. Nesvik
styremedlem

Lise Reinertsen
styremedlem

Per Kåre Skudal
styremedlem

Per Ove Hjelme
styremedlem

Erik Espeset
daglig leder

TAFJORD®

Tlf.: 70 10 00 00
Faks: 70 10 07 10

Epost: post@tafjord.no
Web: www.tafjord.no

Postboks 1500
6025 Ålesund

Retiroveien 4,
Ålesund

Tafjord Kraft AS
org. nr. 976 726 626

Tafjord Marked AS
org. nr. 982 267 005

Tafjord Kraftproduksjon AS
org. nr. 977 461 898

Tafjord Kraftvarme AS
org. nr. 977 461 804

Tafjord Fibernett AS
org. nr. 977 461 863

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway
Tlf: +47 23 27 90 00
Faks: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Tafjord Kraft AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Tafjord Kraft AS som består av selskapsregnskap, som viser et overskudd på kr 46.029.000, og konsernregnskap, som viser et overskudd på kr 41.852.000. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, og resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet Tafjord Kraft AS' finansielle stilling per 31. desember 2015 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

side 2
Revisors beretning til generalforsamlingen
i Tafjord Kraft AS

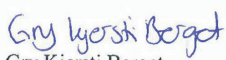
Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 8. april 2016
Deloitte AS

Gry Kjersti Berget
statsautorisert revisor

Verdiskapning (Beløp i 1 000 kr)	2015	2014
Driftsinntekter	1 131 587	1 195 558
+ verditap av konsesjonskraft	8 901	14 299
- forbruk av innkjøpte varer og tjenester	528 439	579 981
Verdiskapning brutto	612 049	629 877
- kapitalslit (avskrivninger)	195 725	184 460
Verdiskapning netto	416 324	445 417
+ resultatandel tilknyttet virksomhet	-729	-66 980
+ finansinntekter	15 228	23 560
Skapte verdier til fordeling	430 823	401 997
+ Merverdiavgift, netto	121 046	138 340
+ Forbruksavgift	99 663	89 751
+ Energiavgift	8 070	8 124
+ Avfallsavgift	520	465
Verdier innkrevd for offentlig myndighet	229 299	236 680
Disponerte verdier til fordeling	660 121	638 678

Fordeling av verdiskaping til:	2015	2014
Ansatte		
Brutto lønn og sosiale ytelser (inkl pensjon)	214 046	196 542
Skatt fra de ansatte	-46 206	-53 902
Arbeidsgiveravgift	-26 309	-25 411
Netto fordelt ansatte	141 531 21,4 %	117 229 18,4 %
Kapitalinnskytere		
Renter mv. til långivere	98 680	107 093
Utbytte til aksjonærer	29 000	40 000
Netto fordelt kapitalinnskytere	127 680 19,3 %	147 093 23,0 %
Stat og kommune		
Alminnelig skatt	16 588	34 359
Grunnrenteskatt	13 063 *)	39 011 *)
Eiendomsskatt	27 044	26 307
Skatt fra ansatte	46 206	53 902
Merverdi konsesjonskraft	8 901	14 299
Konsesjonsavgift	8 385	8 360
Merverdiavgift, netto	121 046	138 340
Forbruksavgift	99 663	89 751
Energiavgift	8 070	8 124
Avfallsavgift	520	465
Arbeidsgiveravgift	26 309	25 411
Andre offentlige avgifter	2 262	2 516
Netto fordelt offentlig	378 056 57,3 %	440 846 69,0 %
Tilbakeholdt i konsernet	12 852 1,9 %	-66 489 -10,4 %
Verdier fordelt totalt	660 121 100,0 %	638 678 100,0 %

Samfunnsregnskapet viser hvilke verdier som er skapt i konsernet og blir innkrevd for off. myndighet utover verdien av innkjøpte varer og tjenester og verdiforringelsen av produksjonsmidlene. Videre er det vist hvordan verdiene er fordelt mellom ulike samfunnsaktører.

*) Selskapets grunnrentekostnad i 2015 var 13,1 mill. kr (39,0 mill. kr, i 2014) . Selskapets betalbare grunnrenteskatt var derimot på 15,2 mill. kr i 2015 (37,0 mill. kr i 2014).

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

TAFJORD vektlegger betydningen av og har forpliktet seg til en høy standard i konsernets eierstyring og selskapsledelse. I denne redegjørelsen gis en beskrivende oppsummering av prinsipper og praksis i konsernets eierstyring og selskapsledelse.

Styret gjennomførte egevaluering i møte 4. mars 2016 med tilhørende oppdatering av denne redegjørelsen. Egevalueringen er gjennomført med utgangspunkt i den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 30.oktober 2014 som er utformet av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES).

TAFJORD oppfatter eierstyring og selskapsledelse som et sett prinsipper og praksis vesentlig knyttet til rollefordelingen mellom styringsorganene i konsernet og det ansvar og den myndighet som er tillagt generalforsamling, styre og ledende ansatte. Organiseringen av styrings- og kontrollsystemene i konsernet samt relasjonene til omverdenen, er også omfattet av begrepet.

TAFJORD har utformet retningslinjer for samfunnsansvar, etiske retningslinjer for medarbeidere og etiske retningslinjer for leverandører.

Konsernets prinsipper og praksis avviker fra anbefalingen på følgende punkter:

- Likebehandling av aksjeeiere
- Aksjenes omsettelighet
- Valgkomité
- Bedriftsforsamling og styre, samt styrets arbeid

Avvikene som i hovedsak skyldes selskapets begrensede antall aksjeeiere, er nærmere beskrevet under det enkelte punkt.

TAFJORD slutter seg til regnskapsloven (rl) § 3-3b redegjørelse om foretaksstyring, og har innarbeidet en beskrivende oppsummering av konsernets prinsipper og praksis i denne redegjørelsen på følgende måte:

- RI § 3-3b annet ledd nr 4, hovedelementene i konsernets systemer for risikostyring og internkontroll knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen, fremgår av punkt 10
- RI § 3-3b annet ledd nr 7, beskrivelse av vedtektsbestemmelser knyttet til oppnevning og utskifting av styremedlemmer, fremgår av punkt 8
- RI § 3-3b annet ledd nr 8, beskrivelse av vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte at foretaket skal kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer eller egenkapitalbevis, fremgår av punkt 3

TAFJORD slutter seg til regnskapsloven (rl) § 3-3c redegjørelse om samfunnsansvar. Arbeidet med å integrere menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjoner i konsernets forretningsstrategier, i den daglige drift og i forhold til interessenter, er satt på dagsorden.

TAFJORD følger Oslo Børs` IR-anbefaling av 10. juni 2014 så langt den anbefalte informasjon er aktuell for konsernets interessenter.

2. Virksomhet

Konsernets virksomhetsområder er organisert som egne datterselskaper eid av morselskapet Tafjord Kraft AS.

Konsernets virksomhet slik det fremgår av vedtektene:

- Å utøve eierskap i selskaper som driver med virksomhet innen produksjon og salg av ledningsbundet energi, energitransport, avfallsbehandling og utvikling og drift av infrastruktur for bredbånd
- Å utøve eierskap og drive annen virksomhet, herunder rådgivning, konsulentvirksomhet og tjenesteyting, som har en naturlig tilknytning til nevnte formål

· Virksomheten kan også drives i samarbeid med eller ved deltakelse i andre foretak i inn og utland

Grunnverdier er vedtatt av styret og fremgår av årsrapporten.

Strategiplanen har en horisont på fem år og rulleres årlig. Konsernets mål og hovedstrategier er omtalt i årsrapporten.

3. Selskapskapital og utbytte

Utbyttepolitikk og egenkapital tilpasset konsernets mål, strategi og risikoprofil klargjøres i strategiplanen.

TAFJORD vektlegger forutsigbarhet i utbyttepolitikken. Utdelingsgraden skal være basert på at konsernet har en tilfredsstillende finansiell beredskap for tunge investeringer og ressurser for fremtidig vekst. Soliditeten skal ikke være lavere enn 25 prosent.

TAFJORD har ikke vedtektsbestemmelser eller fullmakter som gir styret adgang til å dele ut utbytte, foreta kapitalforhøyelser og til å kjøpe tilbake egne aksjer. Konsernet vil tilstrebe en inkluderende og smidig benyttelse av generalforsamlingen i aktuelle saker.

4. Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

TAFJORD vektlegger sterkt de alminnelige aksjerettslige grunnsetninger om likebehandling av aksjeeiere. Herunder prinsippet om at styret skal fremme konsernets og aksjeeiernes felles interesser slik det også kommer til uttrykk i de bestemmelser som gir uttrykk for aksjelovens generalklausul, jf §§ 5-21 og 6-28.

TAFJORD har to aksjeklasser. På grunn av industrikonsesjonslovens bestemmelser med ulike regler for offentlige og private eiere, er to aksjeklasser nødvendig for å sikre kontroll med at endringer i eierforhold ikke utløser konsesjonsbehandling/offentlig hjemfall (utløses når mindre enn 2/3 av aksjene er i offentlig eie). 2/3 av aksjene er derfor B-aksjer som kun kan eies av Den norske Stat, norske kommuner eller norske fylkeskommuner og av norske offentlige selskap som av konsesjongivende myndighet kan godkjennes som eier. For øvrig er aksjer i de to aksjeklassene likestilte. Hver aksje gir rett til en stemme på generalforsamlingen. Vedtektsfestede stemmerettsbegrensninger er ikke etablert.

TAFJORD er bevisst håndteringen av transaksjoner når det foreligger et direkte eller indirekte interessefellesskap mellom konsernet og andre parter. Det er et basiskrav at partene handler «på armlengdes avstand» og at transaksjonen og rettsforholdet er forretningsmessig i sitt innhold.

Egne bestemmelser i styreinstruksen omhandler vesentlige transaksjoner mellom selskapet og aksjeeiere, styremedlem, ledende ansatte eller nærstående av disse, samt transaksjoner mellom konsernselskaper med minoritetsaksjonærer. Styrets vedtak skal i slike tilfeller være enstemmig for å være gyldig. Det skal orienteres om slike transaksjoner i årsberetningen og/eller årsregnskapet. Ved ekstraordinære transaksjoner med hensyn til beløpets størrelse skal styret sørge for at det foreligger en verddivurdering fra en uavhengig tredjepart.

Styreinstruksen fastlegger at styremedlemmer skal melde fra til styret «hvis de direkte eller indirekte har en vesentlig interesse i en avtale som inngås av selskapet». Tilsvarende angir konsernets etiske retningslinjer for medarbeidere en plikt for hver enkelt til å informere nærmeste overordnede dersom muligheten for inhabilitet oppstår.

5. Aksjenes omsettelighet

TAFJORD har et begrenset antall aksjeeiere som er kjent med hverandre og som forutsetningsvis vil sitte med aksjer over tid. Aksjene er ikke børsnotert.

Selskapet har vedtektsfestet omsetningsbegrensninger, hvorved aksjeeierne har forkjøpsrett og erverv av aksjer er betinget av styrets samtykke.

6. Generalforsamling

TAFJORD tilrettelegger for at generalforsamlingen blir en effektiv møteplass for aksjeeiere og styret. Generalforsamlingene er åpne og ordinær generalforsamling avholdes hvert år innen utgangen av juni måned.

Vedtektene fastsetter en frist på to uker for innkalling til generalforsamling. Praxis er imidlertid at saksdokumentene oversendes aksjeeiere, styret og revisor sammen med innkallingen, senest 21 dager før generalforsamling. Ved vedtektsending praktiseres to måneder. Saksfremleggene er utførlige nok til at aksjeeierne kan ta stilling til sakene som skal behandles. Innkalling og saksdokumenter gjøres tilgjengelig på konsernets internettside.

Det opereres ikke med påmeldingsfrister for deltagelse på generalforsamling. Aksjeeierne informeres skriftlig om fremgangsmåten for å møte med fullmektig. Med selskapets begrensede aksjonærkrets anses en ordning med oppnevning av en person som kan stemme for aksjeeierne som fullmektig som lite tjenlig. Det samme gjelder for utarbeidelse av fullmaktsskjema.

Styreleder åpner generalforsamlingen, deretter velges møteleder.

TAFJORD har vedtektsfestet et strengere flertallskrav ved vedtektsendringer enn aksjelovens alminnelige flertallskrav. Vedtektsendringer gjøres med minst $\frac{3}{4}$ flertall av de avgitte stemmene.

Aksjonærene har gjennom beslutninger i generalforsamling ikke gitt styret fullmakter av noe slag.

7. Valgkomité

TAFJORD har en begrenset aksjonærkrets og ordningen med en valgkomité anses lite tjenlig.

8. Styret - sammensetning og uavhengighet

Konsernet har inngått avtale med de ansattes organisasjoner som regulerer de ansattes representasjon i konsernselskapenes styre. TAFJORD har ikke bedriftsforsamling.

Styret har 5 aksjonærvalgte medlemmer og 2 medlemmer valgt av og blant de ansatte i konsernet.

TAFJORD kan ikke slutte seg til regelen i den norske anbefalingen om at minst to av de aksjonærvalgte styremedlemmene skal være uavhengige av selskapets hovedaksjeeiere. Styret og konsernets eiere mener at i selskaper med en begrenset eierkrets ivaretas aksjonærfellesskapets interesser best med en bred representasjon fra aksjeeierne i styret.

Vedtektene har en bestemmelse om at aksjeeiere eller grupper av aksjeeiere som representerer eierandeler på minst 20 prosent, har rett til å være representert i styret. Det er vedtektsfestet at styreleder og nestleder velges av generalforsamlingen.

Aksjelovens norm om to års valgperiode/tjenestetid er inntatt i selskapets vedtekter.

De aksjonærvalgte medlemmene i styret er uavhengige av selskapets ledende ansatte og vesentlige forretningsforbindelser. Ingen av de aksjonærvalgte styremedlemmene er innvalgt som uavhengig av konsernets hovedaksjeeiere. Representanter fra ledende ansatte er ikke medlemmer av styret.

Det var i siste regnskapsår ett tilfelle hvor et styremedlem måtte fratre/avstå fra behandlingen av en sak på grunn av inhabilitet.

I konsernets årsrapport er det opplyst om deltagelse på styremøtene og om forhold som kan belyse styremedlemmenes kompetanse, samt hvilke styremedlemmer som (evt.) vurderes som uavhengige.

På grunn av konsesjonsrettslige og vedtektsbestemte forhold så er det ikke aktuelt å oppfordre styremedlemmer til å eie aksjer.

9. Styrets arbeid

Det er etablert en styreinstruks som regulerer styrets arbeidsform og som inneholder et rammeverk for konsernsjefs arbeidsoppgaver og plikter overfor styret. I instruks for konsernsjef er beskrevet hovedprinsipper for hvordan konsernsjef skal utøve det overordnede ansvaret for den daglige ledelse av konsernets samlede virksomhet.

Det utarbeides hvert år en møte- og arbeidsplan for styret som omfatter blant annet årlig rullering av strategiplan, rapportering og kontrollarbeid.

Bruk av revisjonsutvalg som saksforberedende organ vurderes ikke som tjenlig for TAFJORD. Begrunnelsen er at styret har nødvendig kompetanse og kapasitet, samtidig som samtlige styremedlemmer anses som uavhengige i forhold til ledende ansatte samt at konsernsjef ikke er medlem i styret.

Et kompensasjonsutvalg bestående av styreleder og nestleder er etablert for å sikre en grundig og uavhengig behandling av styrets saker som gjelder godtgjørelse til konsernsjef.

Styret gjennomfører en årlig evaluering av sin virksomhet etter nærmere fastlagt opplegg med bruk av egne evalueringsskjema, samt påfølgende åpen diskusjon i et samlet styre. Aksjeeierne informeres på generalforsamlingen om den sist gjennomførte egevalueringen.

10. Risikostyring og intern kontroll

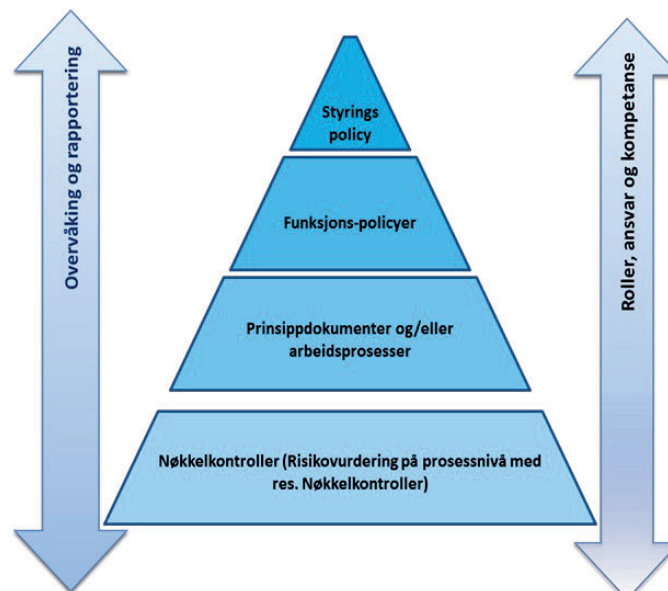
Styring, ledelse og kontroll i TAFJORD er tilrettelagt for å ivareta styrets ansvar på grunnlag av aksjelovgivningens forvaltnings- og tilsynsansvar (aksjeloven §§ 6-12 og 6-13), og at styret skal representere, beskytte og utvikle aksjonærfelleskapets verdier og interesser. Konsernets styringssystem gir oppdatert informasjon om status i forhold til mål og strategier, samt gjennomføring og kontroll av vesentlige og kritiske aktiviteter.

Prinsipper og rammer for styring av konsernets vesentlige risikoforhold er etablert. Det vises til ytterligere omtale av de finansielle risikoforholdene, markedsrisiko, valutarisiko, kredittrisiko og likviditets- og renterisiko i årsberetningen.

Konsernet har som følge av økende fokus og økt krav til dokumentasjon, et prosjekt for å sikre at konsernets risikostyring og internkontroll knyttet til finansiell rapportering tilfredsstillende følger lov og beste praksis.

TAFJORD sitt styringssystem baserer seg på COSO - rammeverk for internkontroll som utgis av Committee of Sponsoring Organizations of the Tradeway Commissions, og består av følgende elementer:

- Styringspolicyer som er godkjent av styret
- Funksjonspolicyer som er godkjent av konsernsjef
- Prinsippdokumenter og/eller arbeidsprosesser (aktiviteter og kontroller) som er godkjent av funksjonsansvarlig eller prosesseier
- Nøkkeltroller etablert av funksjonsansvarlig ut fra en risikovurdering

Pågående prosjekt har identifisert og delvis utarbeidet de styringspolicyer, funksjonspolicyer og prinsippdokumenter og/eller arbeidsprosesser som er vesentlige for konsernets finansielle rapportering. Videre arbeides det med risikovurdering av de identifiserte områdene med det formål å dokumentere hvor det er høy sannsynlighet for feil som er vesentlige for TAFJORD, og som derved stiller krav til design, utførelse og dokumentasjon av nøkkelkontroller. Risikovurderingen har i tillegg som mål å avdekke hvor det er mulig å begå misligheter og beslutte iverksettelse av nøkkelkontroller som reduserende tiltak. Det er etablert rutiner for varsling som tilrettelegger for at ansatte i konsernet kan kommunisere forhold knyttet til ulovlig og uetisk atferd.

TAFJORD har ikke etablert internrevisjon med egen ansatt internrevisor. Styret gjennomfører imidlertid kvalitetsrevisjon på utvalgte områder for å overvåke, bekrefte og om mulig forbedre konsernets risikostyring og internkontroll. Det gjennomføres en kvalitetsrevisjon ledet av innleid konsulent med spisskompetanse, per år.

Styret foretar årlig en gjennomgang av konsernets viktigste risikoområder og interne kontroll. Etter hvert som konsernets system for risikostyring og internkontroll knyttet til finansiell rapportering blir forbedret som følge av pågående prosjekt, vil det foreligge en mer objektiv dokumentasjon som grunnlag for saksfremlegg til styret.

11. Godtgjørelse til styret

Godtgjørelsen til styret, som fastsettes av generalforsamlingen, omfatter ikke resultatavhengige elementer eller bonusordninger. Utover den godtgjørelse som fastsettes av generalforsamlingen, mottar ikke styrets medlemmer noen former for godtgjørelse og har ingen forretningsmessige avtaler med konsernet.

Det er etablert en felles godtgjørelsesmodell for fastsettelse av honorar til styremedlemmene i konsernet. Faktisk utbetalt godtgjørelse til styrets medlemmer fremgår av årsregnskapet.

12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Lønn og annen godtgjørelse til konsernsjef fastsettes av et samlet konsernstyre i møte etter saksfremlegg av kompensasjonsutvalget. Konsernsjef har ikke bonusavtale. Generalforsamlingen er ikke involvert. Styret har vedtatt retningslinjer som konsernsjef skal følge ved fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i TAFJORD. Opplysningene om faktisk utbetalt godtgjørelse til konsernsjef og daglig leder i datterselskapene fremgår av årsregnskapet .

13. Informasjon og kommunikasjon

Det er utformet egne retningslinjer for konsernet sin kommunikasjon med aksjeeiere. Det gjennomføres minimum to eiermøter per år.

Oslo Børs` IR-anbefaling har som målsetning å bidra til høy kvalitet på informasjon til investorene fra noterte selskaper. Etterlevelse av anbefalingen skjer på bakgrunn av et «følg eller forklar» prinsipp. Aksjene til Tafjord Kraft AS er ikke notert på Oslo Børs, men selskapet har obligasjonslån notert på Nordic ABM - definert som en uregulert markeds plass. Den informasjonen som er tilgjengelig på vår internettside under «Om TAFJORD» herunder årsrapporten, anses tilfredsstillende for konsernets interessenter.

Gjennom rapportering av finansiell og forretningsmessig informasjon, blir konsernets interessenter holdt løpende orientert om finansielle status og utvikling.

Årsrapporter, halvårsrapporter, informasjon om børsnoterte obligasjons- og sertifikatlån samt børs- og pressemeldinger, blir lagt ut på konsernets internettside og i samsvar med Nordic ABM på Oslo Børs Newsweb. Finanskalenderen blir publisert når møte- og arbeidsplan for kalenderåret er vedtatt av styret. Øvrig delårsrapportering og månedsrapporter er avgrenset til ordinær styrebehandling uten ekstern rapportering.

14. Selskapsovertakelse

Anbefalingene om overtakelsestilbud anses ikke relevant for TAFJORD. Referansene er knyttet til situasjoner innrettet med tilbud om kjøp av et selskaps aksjer hvor selskapet er børsnotert og situasjonen i vesentlig grad er regulert av verdipapirhandelloven.

I den forstand at anbefalingen på generelt grunnlag trekker opp en normativ rolleatferd i situasjoner i nevnte kapittel, har styret erklært seg enig i utsagnene.

15. Revisor

TAFJORD benytter samme revisjonsfirma i alle konsernselskaper.

I tillegg til lovpålagt revisjon av årsoppgjøret, foretar revisor en forenklet revisjonskontroll av halvårsregnskapet. Hovedtrekkene i revisors plan for utføring av det årlige revisjonsarbeidet forelegges styret.

TAFJORD benytter ikke sin valgte eksterne revisor som rådgiver på en slik måte at det kan reises rimelig tvil når det gjelder revisors uavhengighet og objektivitet. Revisor skal følgelig ikke benyttes til andre tjenester enn lovpålagt revisjon, skatterådgivning av moderat omfang og eventuelle attestasjonstjenester, med mindre dette er forhåndsgodkjent av styret. Slik godkjenning kan kun gis innenfor en streng tolkning av lov og beste praksis.

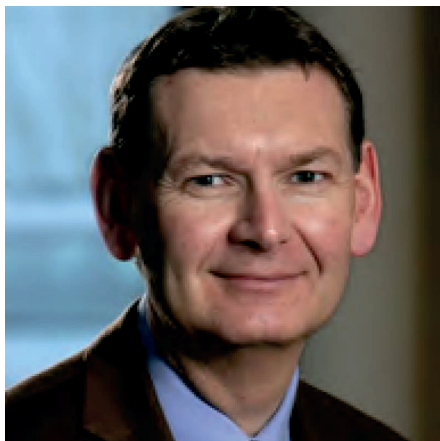
I sak om revisors godtgjørelse, som styret årlig legger frem for selskapets generalforsamling til godkjenning, er godtgjørelsen fordelt på lovpålagt revisjon, attestasjonstjenester, skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjon.

Revisor deltar på styrets behandling av årsregnskap og årsberetning og på generalforsamling.

En gang per år legger revisor frem for styret en rapport som inneholder revisors syn på selskapets internkontroll, regnskapsprinsipper, risikostyring og andre forhold som revisor vil påpeke, og med forslag til forbedringer av identifiserte svakheter.

Styret og revisor har minst ett møte i året uten at konsernsjef eller andre fra administrasjonen er til stede.

Styret i Tafjord Kraft AS består av syv medlemmer. Fem av medlemmene er valgt av aksjonærene og to er valgt av og blant de ansatte.

STYRELEDER BJØRN TØMMERDAL (F. 1966)

Styrets leder siden 2012, varamedlem siden 2007. Ansatt som rådgiver i Næringsforeningen i Ålesundsregionen. Hovedfag i statsvitenskap og Master of Management kurs i Prosjektledelse, BI. Medlem av Ålesund bystyre i perioden 1999 - 2015, medlem av formannskap og ordfører 2007 - 2015. Nestleder i styret i Hafast, medlem av styret i Eksportvegen, rådsmedlem i Ålesundregionens Havneråd.

NESTLEDER ATLE NETELAND (F. 1951)

Medlem av styret siden 1999. Styrets nestleder fra 2000. Utdannet sivilingeniør. Tidligere konsernsjef i BKK. Styremedlem i Sunnfjord Energi, Sognekraft og Sunnhordland Kraftlag.

HARALD T. NESVIK (F. 1966)

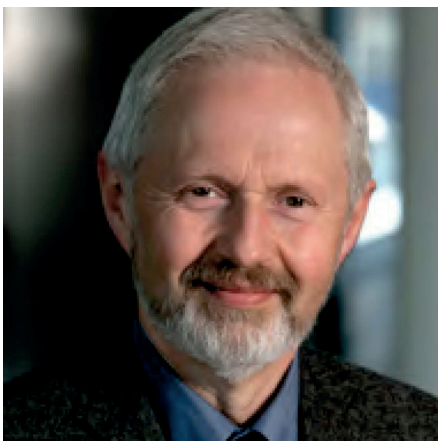
Medlem av styret siden 2004. Utdanning innen eksportmarkedsføring og på Forsvarets høyskole. Stortingsrepresentant fra 1997 og Parlamentarisk leder i Fremskrittspartiet siden 2013. Tidligere medlem av representantskapet i Tafjord Kraftselskap og tidligere styremedlem i Ålesund og Sula Everk og Tafjord Kraftnett.

KRISTIN KROHN DEVOLD (F. 1939)

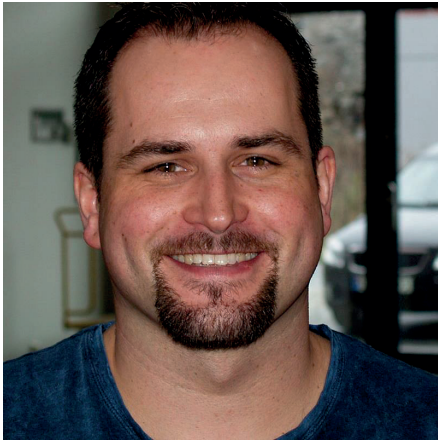
Medlem av styret siden 2012. Utdanning innen reiseliv med tilleggsutdanning fra Nottingham University. Selvstendig næringsdrivende. Medlem av bystyret og formannskapet i Ålesund kommune (H). Styreleder i 110-sentralen for Møre og Romsdal. Har innehatt en rekke styreverv.

LISE REINERTSEN (F. 1964)

Medlem av styret siden 2015. Utdanning innen merkevare, omstilling og ledelse bla. fra Forsvarets Stabsskole og Handelshøyskolen BI. Konserndirektør Forretningsutvikling og strategi i BKK siden 2008. Innehar en rekke styreverv, bla. i BKK Nett, Connect Vest-Norge og FFI. Nestleder i styret i Helse Vest.

PER KÅRE SKUDAL (F. 1957)

Medlem av styret siden 2011. Ansatt i konsernet siden 1985, p.t. plan-/utbyggingssjef i Tafjord Kraftproduksjon. Elektroingeniør med tilleggsutdannelse innen prosjektledelse og energi- og vassdragsjus. Leder for NITO i TAFJORD.

PER OVE HJELME (F. 1979)

Medlem av styret siden 2015. Ansatt i konsernet siden 2001, p.t energimontør i Tafjord Kraftproduksjon. Leder for EL&IT i TAFJORD.

Konsernledelsen i TAFJORD består av konsernsjef, stabssjefer og konserndirektører.

KONSERNSJEF ERIK ESPESET (F. 1966)

Konsernsjef i TAFJORD siden 1. januar 2013. Tidligere konsernsjef i Hexagon Composites ASA og manager i Enron Nordic Energy. Sivilingeniør og MBA. Styreleder i miljøstiftelsen Zero. Styreleder i Mørenett AS.

ØKONOMI- OG FINANSDIREKTØR TERJE SØVIKHAGEN (F. 1967)

Ansatt i Tafjord Kraft AS som økonomikonsulent/controller i 1999, finanssjef fra 2003 og økonomi- og finansdirektør fra 2013. Diplomøkonom, Autorisert Finansanalytiker (AFA) og MBA i finans. Styremedlem i Svelgen Kraft Holding, Naturgass Møre og Mørenett AS.

KOMMUNIKASJONSSJEF KARI LØKEN (F. 1958)

Kommunikasjonssjef i Tafjord Kraft AS siden 2006. Tidligere daglig leder i kommunikasjonsbyrå. Bedriftsøkonom, Markedskandidat, Høyskolekandidat informasjon og Master of Management med spesialisering kommunikasjon. Styremedlem i Stiftinga Kraft- og Skredsenter i Tafjord.

KOMMUNIKASJONSSJEF MAY BRIT TØMMERVIK (F. 1960)

Organisasjonssjef i Tafjord Kraft AS siden 2008. Tidligere ulike lederstillinger i helsevesenet. Bachelor i sykepleie med spesialisering i psykiatri. Bachelor i ledelse. Master of Management. Styremedlem i Mørenett AS.

DIREKTØR VANKRAFT STIG FALLING (F. 1958)

Direktør i Tafjord Kraftproduksjon siden 1. januar 2014. Begynte i konsernet i 1981 og har hatt ulike stillinger i Tafjord Kraftproduksjon, både administrative og tekniske. Kraftverksjef fra 2007. Sivilingeniør i elektroteknikk. Master of Management.

DIREKTØR ENERGIGJENVINNING IRENE VIK (F. 1968)

Direktør i Tafjord Kraftvarme AS siden 2015. Tidligere engineering manager med ansvar for Bridge, UCOM og IAS i Ulstein Power & Control AS, daglig leder i IT-selskapet OCS PreMaster AS, prosjektleder og plansjef i Telenor Mobil. Sivilingeniør i teknisk fysikk. Master of Management.

DIREKTØR MARKED GUNNAR HAREIDE (F. 1958)

Direktør i Tafjord Marked AS siden 2010. Tidligere dir. i Vesta AS og Stokke AS, samt adm. dir. i FactoNor AS og Fora Form AS. Cand. mag. i tekniske og økonomiske fag. Styreleder i Ålesund Kunnskapspark AS og Blue Ocean Innovation AS, samt styremedlem i Hafast AS.

Dette var kjekt! Vi har lært masse og vil gjerne komme tilbake neste sommer, var kommentaren fra barna som deltok på Forskercamp i Tafjord like etter at skoleferien startet.

Totalt deltok 52 barn på de to Forskercampene som ble arrangert i Tafjord de første ukene av skoleferien. Da vi besøkte Forskercampen den aller siste dagen, var tilbakemeldingene fra deltakerne entydig positive. Dette hadde vært noen veldig kjekke og opplevelsesrike dager, fylt med eksperiment, aktiviteter, lek og moro.

Det var TAFJORD, med Erik Espeset i spissen, som tok initiativet til Forskercamp i Tafjord. Dette etter at konsernet de to foregående årene hadde sponset Forskerfabrikken sin sommerskole i Ålesund. Ved å koble inn Kraft- og skredsenter i Tafjord (KSS) som teknisk arrangør, og i tillegg få med Ålesund og Sunnmøre Turistforening (ÅST) på laget, kunne Forskercampen realiseres.

Barna som deltok på Forskercampen hadde dager fylt av aktivitet. De overnattet på Kaldhussæter turisthytte, men ble fraktet ned til skolen i Tafjord om morgenen. Der var det forskning og eksperimenter sammen med representanter fra Forskerfabrikken, flere timer hver eneste dag.

Ettermiddagene ble benyttet til ulike aktiviteter sammen med representanter fra ÅST. Padling med kajakk, svømming i friluftsbadet og klatring, var noe av det barna fikk være med på. På sen ettermiddag gikk turen tilbake til Kaldhussæter turisthytte for middag og lek sammen med de nye vennene.

Daglig leder i KSS, Gro Marita Valdal, forteller om svært gode tilbakemeldinger fra foreldrene og barna etter Forskercampen.

- Som ansvarlig for gjennomføringen hadde vi selvsagt travle dager. Vi hadde også en forholdsvis bratt lærecurve, men deltakerne har virkelig kost seg. Det er det aller, aller viktigste, sier hun.

Gro Marita vil også rette en stor takk til TAFJORD, som har bidratt til gjennomføringen av Forskercampen.

- Stig Falling og hans medarbeiderne i Tafjord Kraftproduksjon hjalp oss mye underveis. De var helt fantastiske! Uten dem hadde vi ikke greid å gjennomføre et så vellykket arrangement. De bare stilte opp når det var behov for det – tusen takk! Takk også til TAFJORD som bidrog med sponsormidler som gjorde det mulig å gjennomføre Forskercampen. Dette er et arrangement som har gitt bygda Tafjord god reklame, og jeg er sikker på at konsernet også har blitt lagt merke til for sitt bidrag til Forskercampen. Det er helt klart at vi satser på ny Forskercamp i Tafjord også neste sommer, sier hun.

Nærmere 500 personer koste seg sammen i finværet på Fjellsetra lørdag 14. mars. Der var det skidag, med TAFJORD som vertskap.

Forholdene kunne ikke ha vært bedre for tidenes første TAFJORD skidag. Bakkene var duket med hvit snø og solen skinte fra skyfri himmel. Når alle barna i tillegg fikk utdelt gratis heiskort fra arrangøren, skulle en ikke tro at stemningen kunne bli bedre. Men det ble den.

Vaffelpressen gikk i høygir hele dagen og markedsselskapets medarbeidere hadde sin fulle hyre med å holde orden på køen med vaffelsultne skiløpere. I barnetrekket ble det arrangert barneskirenn og selvsagt vanket det både diplom, gullmedaljer og matbokser som premie til alle de unge håpefulle som deltok.

Konsernets styreleder, Bjørn Tømmerdal, måtte også trå til. Han fikk jobben som speaker under parallellslalåm som ble arrangert for de største barna. Med stor entusiasme ledet han både deltakerne og publikum gjennom en spennende runde. Også her vanket det premier til alle som deltok.

En nydelig dag med mange smil og kjekke opplevelser frister til gjentagelse. TAFJORD vil helt sikkert også invitere til skidag i 2016. Så gjenstår det å se om også neste års skidag blir fulltegnet i løpet av et døgn.

Gjennom 2015 inviterte vi kunder med på mange forskjellige arrangement, med stor suksess. Til førpremieren på filmen Bølgen var det hele 5000 kunder som meldte sin interesse. Da ble vi nødt til å trekke hvem som fikk komme. Vi inviterte også til tivoli for de minste under Sommerfesten og flere i Giske kommune har fått besøk av Sirkus Tafjord og vår popup-kino. Kreftsyke barn har vært med oss på fotballkamp på Color Line Stadion og vi har vært til stede på svært mange cuper og arrangementer. Det har vært en fornøyelse!

Den 20. januar 2015 var det offisiell åpning av ladestasjon for elbiler i Valldal. Dette er den første ladestasjonen TAFJORD står som eier av. Vår neste ladestasjon ble åpnet på Moa i juli.

Det var fylkesordfører Jon Aasen som stod for den offisielle åpningen av ladestasjonen i Valldal. I stedet for å klippe snoren, erklærte han ladestasjonen for åpnet ved å sette en av TAFJORDs elbiler på hurtiglading.

Det var mange som hadde møtt opp for å få med seg åpningen denne kalde vinterdagen og flere av dem kom kjørende i elbil til arrangementet.

Ordføreren i Norddal, Bjørn Inge Ruset, uttrykte stor glede for at det var prioritert å få opp en ladestasjon i turistbygda, og for at den nå kunne tas i bruk. Han takket alle som hadde støttet prosjektet, både Fylkeskommunen, Grønn kontakt, Sparebanken Møre, Norddal kommune og TAFJORD. Takk fikk også Kulå bowling som har stilt gratis grunn til disposisjon i 7 år fremover.

Ladestasjonen fikk sin ilddåp denne dagen. Siden mange hadde kjørt elbil helt fra Ålesund for å få med seg arrangementet, var det flere som var avhengige av lading i Valldal før de kunne kjøre hjem igjen. Det ble derfor raskt kø for hurtiglading av elbilene.

- Vi i TAFJORD stilte med totalt fem elbiler under arrangementet. Fire av disse ble kjørt i kolonne fra Holen til Valldal tidligere på formiddagen, og måtte lades før vi kunne starte tilbakturen. Representanter fra Nissan, Ford og Volkswagen i Ålesund hadde også kjørt elbiler innover, så vi var nok ekstra mange som stod i kø foran ladestasjonen denne dagen. Derfor er det godt at det kun tar 20 minutter å hurtiglade batteriene i disse bilene, sier Harald Nøstdahl, som har hatt ansvaret for TAFJORD sin innsats med å få på plass ladestasjonen.

TAFJORD står som eier av ladestasjonen i Valldal, men det er Grønn Kontakt på vegne av Transnova, som skal drifte den.

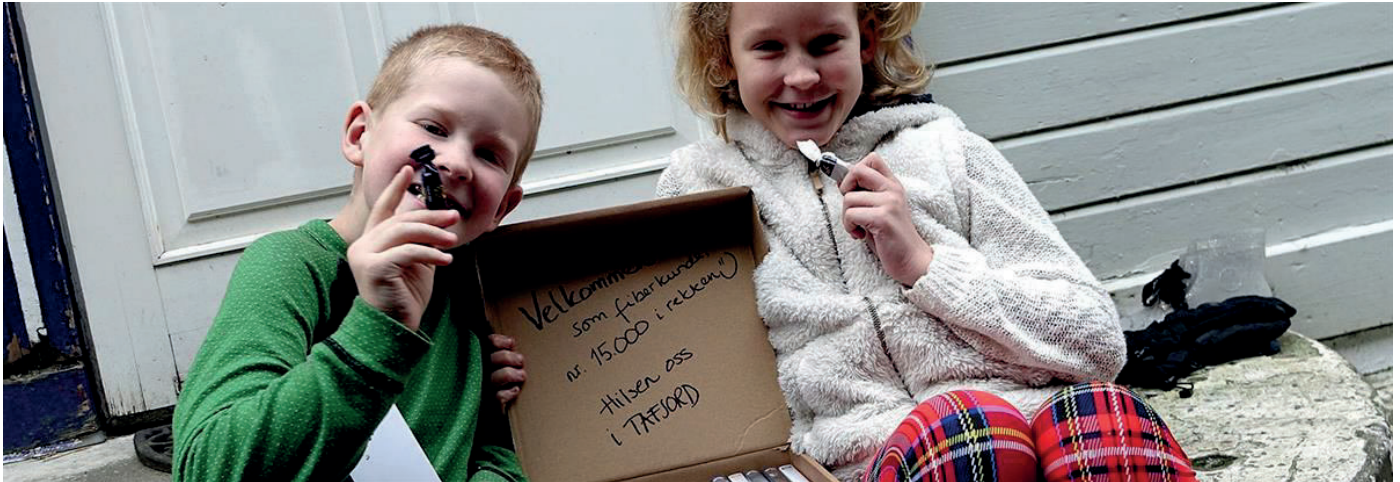
Fylkeskommunen ser på strømselskapene som en naturlig partner i arbeidet mot å nå klimamålene for 2020 og 2030. Konsernsjef Erik Espeset sier at å bistå med å få ladestasjoner på plass, er en viktig del av dette.

- Dette er en del av vårt samfunnsansvar. Her har vi en lokal satsing som kommer både nærmiljøet og klimaet til gode. Som strømprodusent og strømleverandør er vi også opptatt av at strømmen skal tas i bruk. Når vi på denne måten kan bidra med å legge forholdene til rette for elbiler og dermed også reduserte utslipp, er vi godt fornøyde, sier han.

Vår neste ladestasjonen ble åpnet på Moa i juli. Dette var den niende ladestasjonen i fylket og forholdene er nå lagt godt til rette for bruk av elbiler.

Fylkesvaraordfører, som stod for den offisielle åpningen, fortalte at med den utbyggingen vi har hatt av ladestasjoner på Vestlandet, vil det nå være uproblematisk å kjøre elbil fra Stavanger til Trondheim.

I løpet av første halvår byttet TAFJORD ut alle gamle modem og la forholdene til rette for at alle fiberkundene våre nå kan få internetthastighet på opp til 1 Gigabit/s inn til husene sine.

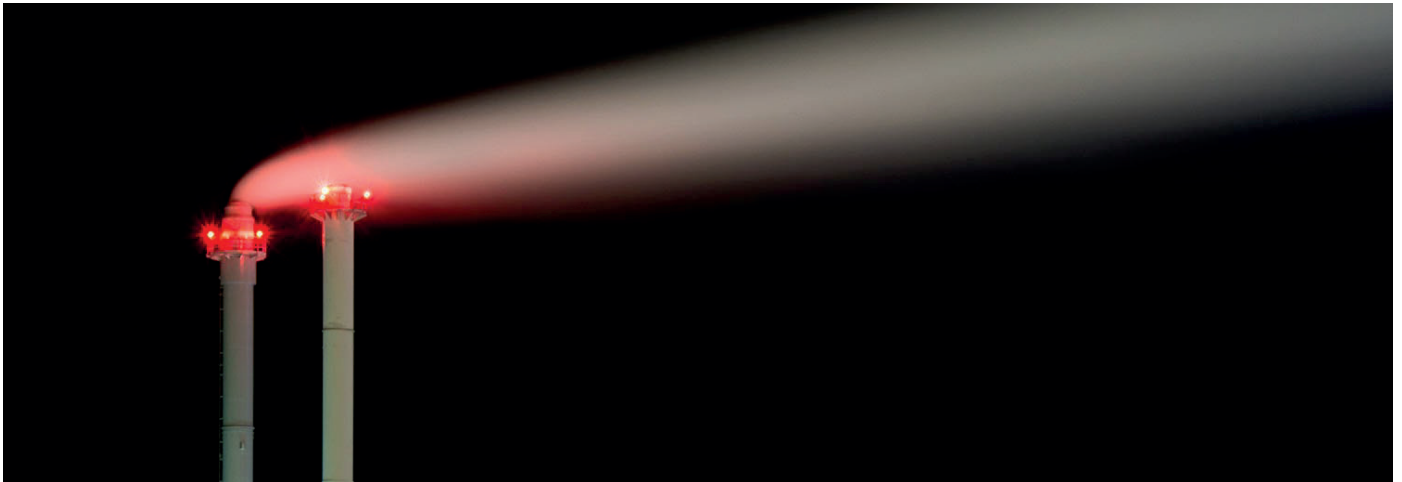
Før dette prosjektet ble gjennomført var den maksimale internetthastigheten til våre kunder begrenset til 100 Megabit/s. Divisjonssjef fiber i Tafjord Marked, Ola Engvik, forteller at begrensningene lå både i elektronikken i nodene og i elektronikken ute hos kundene.

- Dette innebar at vi måtte skifte ut Tilgin-modem hos 7.000 kunder. Disse ble erstattet med Zyxel MediaConverter, som er et optisk-elektrisk grensesnitt, og Zyxel modem. Dette gjorde vi samtidig for kunder som var knyttet til samme node. På samme tid måtte vi også prioritere utskifting av elektronikk i nodene, forteller han.

Arbeidet ble gjennomført første halvår, og gikk over all forventning. Utskifting av elektronikk hos kundene var det Relacom AS og Brunbjørn AS, som stod for, mens utskiftingen av elektronikk i nodene stort sett ble utført av markedsselskapets egne medarbeidere.

Oppgraderingen av hele fiberplattformen har gitt svært positive effekter. Nå jobbes det med å utbedre kvaliteten på fiberen til kundene. Dette basert på dempingsmålinger.

- Ålesund er i dag en av de byene i Norge der flest kunder har «superbredbånd» med hastigheter over 128 Megabit/s. Det er kun i Oslo de slår oss på dette området, men da snakker vi i antall kunder. I forhold til folketallet er det helt klart her i Ålesund vi har størst andel med de høyeste hastighetene på internett, sier Engvik.

Den 21. juli ble et nytt og enda mer effektivt renseanlegg satt i drift ved energigjenvinningsanlegget i Breivika. Dette som et ledd i arbeidet for ytterligere å redusere utslippene til luft.

Tafjord Kraftvarme ble miljøsertifisert i 2010 og det arbeides systematisk med forbedringer. Selv om utslippene ved energigjenvinningsanlegget ligger godt innenfor de kravene som er satt, er målet å bli enda bedre. Utslippene skal ytterligere ned – til under halvparten av det myndighetene krever.

For å bidra til dette ble det i 2015 investert i nytt renseanlegg og ny pipe ved energigjenvinningsanlegget. Forholdene ble med dette lagt til rette for enda bedre rensing av røykgasser.

Driftsleder ved energigjenvinningsanlegget, Tor Tynes, forteller at det er flere forhold ved denne investeringen som sammen bidrar til reduserte utslipp.

- Med det nye renseanlegget har vi fått våtvask av røykgasser. Vi kan dermed kjøle vanddampen ned til en mye lavere temperatur enn det vi kunne med det gamle renseanlegget. Dette betyr at vi nå får ut mer tungmetaller under rensingen. Vi bruker også mindre kjemikalier. Med det gamle renseanlegget i drift brukte vi en del kalk i renseprosessen. Dette ga et restprodukt som ble betegnet som spesialavfall og som måtte lagre i spesialdeponi. Med det nye renseanlegget bruker vi natronlut. Dette gir helt vanlig og ufarlig koksalt som restprodukt, sier han.

Ny pipe nødvendig

Det nye renseanlegget, med våtvask av røykgasser, krevde ny pipe ved anlegget.

- Den nye pipen er kledd med glassfiber på innsiden. Dermed forebygger vi eventuell rusting som kan oppstå når vi kjører på så lave temperaturer på dampen, forteller Tynes, som for øvrig er svært fornøyd med at det nye renseanlegget har større kapasitet enn det gamle.

- Dette gir oss muligheten til å kjøre begge ovnene vi har ved anlegget for fullt, samtidig. Forholdene er dermed lagt godt til rette for energigjenvinning av enda mer avfall enn tidligere. I tillegg bruker vi mindre strøm. Det er derfor svært mange fordeler med den investeringen vi gjorde i ny pipe og nytt renseanlegg i 2015, sier Tynes.

Det gamle renseanlegget vil også fremover være en del av energigjenvinningsanlegget i Breivika og vil bli benyttet ved behov for en reserveløsning for rensing av røykgasser ved anlegget.

Nytt renseanlegg ble satt i drift i juli. Nesten samtlige målinger viser nå at Tafjord Kraftvarme er nær ved å nå sitt miljømål; utslipp som er under 50% av de krav myndighetene har satt.

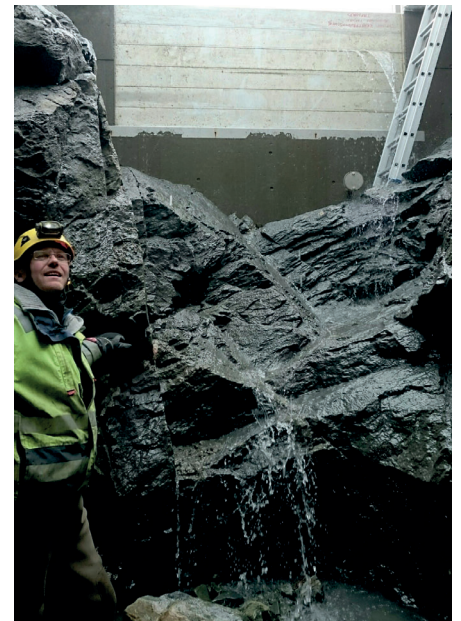
I løpet av våren flyttet vi om lag 200 m³ masse fra inntaket til kraftstasjonen Tafjord 7 i Fagerbotn. Dette for å forhindre at sand og finmasse kommer inn i vannveien – og videre inn i maskinen.

Det har en stund vært en utfordring at sand og finmasse fulgte med inn i tunnelen som er vannvei til den ene maskinen i Tafjord 7. Det var på tide å gjøre noe med det – og planleggingen startet allerede i 2014.

Vedlikeholdsleder i Tafjord Kraftproduksjon, Per Oddmund Tafjord, forteller at det både var behov for å renske opp rundt inntaket i Fagerbotn, og også gjøre tiltak for å forhindre at ny masse kom inn i vannveien.

- Vi ønsket å ta fatt på dette arbeidet så snart som mulig i 2015. For å legge forholdene til rette for det, måtte vi allerede på høsten i 2014 kjøre opp gravemaskinen vår og parkere den der for vinteren. Det er jo ikke like enkelt å få en gravemaskin frem på fjellet om vinteren, påpeker han.

I mars da vannmagasinet var tomt, startet medarbeiderne i produksjonsselskapet jobben med å fjerne store mengder snø og is slik at de skulle komme til rundt inntaket for å fjerne løsmasse som hadde samlet seg opp der.

- Vi flyttet anslagsvis 200m³ med masse vekk fra området rundt inntaket og la den så langt frem i vannet at vi er sikker på at massen ikke kommer tilbake til inntaket. For å hindre at smeltevann om våren skal vaske ny masse ned i inntaket, gravde vi også en avskjæringsgrøft, på vel 70 meter, forbi inntaket. Dette vil forhåpentlig vis redusere kraftig tilførsel av ny masse, forteller Tafjord.

Like før jul tok Powel initiativ til et prosjekt der målsettingen er å redusere kostnader relatert til ubalanse mellom solgt og levert kraft. Sammen med NTE, Trønderenergi, Skagerak Energi og Hydro, er også TAFJORD aktivt engasjert i dette arbeidet.

Som følge av endring i tilsig, tekniske problemer i anlegg, eller operasjonelle feil, har alle produsenter i kraftmarkedet tidvis ubalanse mellom solgt og levert kraft. For å motivere til balanse, pålegger Statnett aktørene i markedet kostnader ved ubalanse. Med det bør motivasjonen for forbedringer absolutt være til stede.

Krafthandler i Tafjord Kraftproduksjon, Martin Julius Emblem, forteller at målet med prosjekt Intraday er å utvikle funksjonell programvare som skal vise forventet ubalanse fremover i driftsdøgnet. Programvaren skal også legge til rette for at en raskt skal kunne handle i timemarkedet Elbas for å korrigere eventuell ubalanse.

- Vi har også som mål at vi gjennom dette prosjektet skal kunne legge til rette for effektiv oppdatering av produksjonsplaner og eksisterende bud i regulerkraftmarkedet etter handel i Elbas. Dette for å unngå at operasjonelle feil gir nye ubalanser. Går alt etter planen vil vi gjennom det arbeidet som gjennomføres nå i tillegg kunne få økt verdiskaping i og med at programvaren vil gjøre det enklere å beregne og registrere bud i Elbas for omsetning av fleksibel produksjonskapasitet, sier han.

Prosjektet gjennomføres som workshops i Oslo. For å holde kostnadene nede blir det i tillegg gjennomført møter via Skype.

- Vi regner med å ha prototypen klar til testing her hos oss i mai 2016. I løpet av sommeren antar jeg at vi har den på drift her hos oss, sier Emblem.

«Innkjøp – fra behov til betaling», er et direkte resultat av funnene som ble gjort i det interne prosjekt "Støttefunksjoner" som ble gjennomført i 2014.

Prosjekt "Støttefunksjoner" ga mange innspill som kunne gi reduserte kostnader, bedre samhandling og mer effektiv drift. Det ble besluttet at samtlige funn skulle følges opp, og at det innen to prioriterte områder skulle opprettes nye prosjektgrupper. Dette for å styrke innkjøpsfunksjonen og effektivisere prosessen fra et behov oppstår til en vare er betalt. Dette innebar også at IFS, som er det sentrale verktøyet i innkjøpsprosessen, måtte oppgraderes.

Prosjektgruppene, med Anders Teigen Hole og Harald O. Nøstdahl som ledere, startet arbeidet like før årsskiftet i 2014. Ny versjon av IFS ble tatt i bruk i begynnelsen av oktober 2015 og vi kunne dermed tilnærme oss innkjøp på en ny og mer effektiv måte.

- Funksjonaliteten som ligger i det oppgraderte verktøyet vi har tatt i bruk, gjorde det mulig for oss å få på plass nye prosesser innen innkjøp. Dette har gitt oss bedre kontroll og store besparelser i forhold til ressursbruk ved innkjøp og behandling av innkommende fakturaer, forteller Anders Teigen Hole.

Konsernet har også gjennomført en ny organisering av innkjøpsfunksjonen; fra avdelings- til kategoriorganisert. Innføringen av ny metodikk medførte også en overgang fra ultraspesifiserte anbud til bruk av åpne forespørsler når vi henvender oss til leverandørmarkedet. På den måten når vi markedenes innovasjon og utvikling innenfor ulike leveranseområder.

Harald O. Nøstdahl, forteller at denne metodikken innebærer at konsernet nå bruker en bredere og mer kompetent tilnærming til innkjøp.

- Vi har jobbet mye med å tilegne oss kompetanse som gjør oss i stand til å være gode forhandlere. Vi sikrer også et bredt grunnlag for beskrivelse av behov og plasserer ansvaret for innkjøp og inngåelse av avtaler ved bruk av tverrfaglige anskaffelsesteam. Dette har vist seg svært lønnsomt, sier han.

Ny innkjøpsmetodikk har gitt økonomiske besparelser, gode leveranser og også et bedre forhold til våre leverandører. Nye standard anskaffelsesvilkår innebærer i tillegg at rettighetene våre nå sikres bedre.

- Gjennom dette prosjektet har vi implementert ny innkjøpspolicy og nytt prinsippdokument som støtter innkjøpsmetodikken og sikrer dokumentasjon og konkurranseutsetting. Samtidig har vi utarbeidet nye maler for forespørsler, kontrakter og rammeavtaler. Prosjektet er imidlertid ikke avsluttet. Nå øver vi på å bruke den nye innkjøpsfunksjonen og de verktøyene som står til rådighet. Vi har kommet et stykke på vei, og vi ser allerede at dette gir resultatet. Det er likevel et stykke å gå før vi kan si at den nye innkjøpsprosessen og metodikken som skal benyttes er helt implementert i konsernet. Men dette skal vi greie, sier Nøstdahl.

Også i 2015 ble det bygd terskler i Kaldhusdalen. Denne gang i området ved Magnhildsætermyra og Svartholvatnet.

Miljøplan for tiltaket ble godkjent av Norges vassdrag og energidirektorat (NVE) i februar og arbeidet startet opp i september.

Plan-/utbyggingssjef Per Kåre Skudal i Tafjord Kraftproduksjon forteller at bakgrunnen for etableringen av terskler i Kaldhuselva var at den var nesten tørrlagt på grunn av regulering lenger oppe i vassdraget.

- Dette førte til gjengroing og lavere kapasitet i elven ved eventuelle flommer. Vi ønsket derfor å fjerne vegetasjonen og etablere terskler i de flate partiene ved Magnhildsætermyra og nedenfor Svartholvatnet. Dette ville også gjøre landskapet penere, sier han.

Arbeidet ble ledet av planingeniør Stein Arve Berg og utførende entreprenør var Relling & Selboskar Maskin AS fra Valldal.

- Opprinnelig hadde vi søkt om å få etablere fire terskler. Under en synfaring sammen med NVE miljøtilsynet i oktober, ble vi enige om at det var hensiktsmessig å etablere enda en, forteller Skudal.

Hensikten med etableringen av denne siste terskelen var å få løftet vannspeilet i Svartholvatnet med om lag en meter. Dette fordi gjengroing de siste årene hadde endret vannet sin karakter. Løfting av vannspeilet, ville derfor igjen gi mer åpent vannareal.

- Da arbeidet var avsluttet i oktober, ga NVE miljøtilsynet uttrykk for at tiltaket ga en vesentlig bedre landskapsopplevelse på elvestrekningen. De var godt fornøyde med den jobben som var gjort, sier plan-/utbyggingssjefen i Tafjord Kraftproduksjon.

Overføring av vannet i feltet Naushorn til kraftstasjonen Tafjord 5, ble konsesjonssøkt i 2007. Etter flere års venting, fikk vi konsesjon ved kongelig resolusjon den 24. april 2015. I august kunne arbeidet som ville gi oss 3,3 GWh mer i produksjon, endelig starte.

Prosjektet bestod av utsprenging av to kanaler på til sammen 160 meter, og bygging av tre små betongdammen med en samlet lengde på 20 meter. Med dette på plass ville vannet fra et 0,95 km² stort nedbørsfelt, som tidligere har hatt avløp til Heimste Smettevatn, bli ledet over til Fremste Smettevatn. Vannet ville dermed med dette kunne benyttes i kraftproduksjonen i kraftstasjon Tafjord 5.

Prosjektleder for arbeidet var planingeniør Dagfinn Fredriksen og utførende entreprenør var TC Maskin ved Audun Valle.

Plan-/utbyggingssjef Per Kåre Skudal forteller at før arbeidet kunne startes opp i midten av august, måtte alt utstyr og folk flys frem med helikopter.

- Heimste og Fremste Smettevatn ligger på over 1.100 meters høyde i Tafjordfjellene, så dette er ikke det lettest tilgjengelige området når en jobb skal gjøres. Det var tøffe værforhold i store deler av byggeperioden og det ble lange arbeidsdager for anleggskarene. Vinteren «banket på døra».

NVE miljøtilsynet var på synfaring både i september og i begynnelsen av oktober. De mente at det arbeidet som var gjort, ville gi et flott landskapsmessig sluttresultat.

Den 27. oktober gjennomførte vår egen prosjektleder en sluttbefaring, og samme dag ble anleggsutstyret transportert ned fra fjellet igjen ved hjelp av helikopter. Endelig sluttbefaring med NVE miljøtilsynet vil bli gjennomført sommeren 2016.